

TARTU VALLA

KUUKIRI

AASTAST 1996

TARTU VALLA
KAUNIS KODU 2025

Tartu Vallavalitsus kutsub üles märkama Tartu vallas asuvat kaunist koduaeda, korrastatud tootmishoone ümbrust või põnevat üldkasutatava hoone õueala ning esitama neid konkursile.

Kategoriad:

- ✓ Kaunis kodu ja aed
- ✓ Kaunis kortermaja ja ümbrus
- ✓ Kaunis üldkasutatav hoone koos välialaga
- ✓ Kaunis avalik ruum
- ✓ Kaunis tootmis- või ärihoone teenindusõu
- ✓ Tähelepanuväärne keskkonnategu
- ✓ Elurikkaim kaunis kodu

Lisainfo:
<https://tartuvald.ee/kaunis-kodu-2025>

**Esita kandidaat hiljemalt
30. aprilliks!**

lk 8

lk 6

**Tartu vallas alustas tööd
Väärikate Kogu**

lk 7

**Raadi Põhikooli
lasteaiahoone sai nurgakivi**

lk 8

**Mati Kukk – Eestimaa
Uhkus 2025**

lk 12

**Tartu valla noored
avastavad ärimaailma**

TARTU VALLA KUUKIRI

AASTAST 1996

Väljaandja: Tartu Vallavalitsus ja Volikogu
Toimetuse: Ekes OÜ e-post: kuukiri@tartuvald.ee
Toimetaja: Katrin Sisask Tel. 5627 0280
Reporter: Kaisa Kreela
Küljendaja / fotograaf: Rasmus Karja Tel. 510 3479

Tartu valla Kuukiri ilmub tasuta.

Kuukirja saab elektrooniliselt lugeda valla koduleheküljel aadressilt:
tartuvald.ee/tartu-valla-kuukiri
 või ajakirjana Issuust (numbrid kuni mai 2023):
issuu.com/tartuvald/kuukiri

Mai Kuukirjas avaldatavaid kaaskirju ja reklaame ootab toimetuse 1. maiks.

Jälgi Kuukirja tegemisi ka Facebookis:
facebook.com/TartuVallaKuukiri

Oled huvitatav ettevõtte Tartu vallas või tead inimest või tegu, mis vääriks kajastust?
 Saada vihje Tartu valla Kuukirjale!

Kuukirjas avaldatakse eelmisel kuul valda sündinud ja meie seast lahkunute andmeid. Lehte lisatakse nende laste nimed, kelle vanemad on vallale nime avaldamiseks andnud loa.

Toimetusel on õigus vajadusel tekstidele teha keelekorrekture.

Kõige uuemad uudised Tartu vallas toimuvast leiad Tartu valla kodulehelt ning Tartu valla või Kuukirja Facebooki lehtedelt.

Ära unusta alla laadida Tartu valla äppi! Äpi kaudu saab vallale edastada oma mõtteid ja teavitada parandust vajavatest objektidest.

**AVASTA
PIIRISSAAR**
piirissaar.tartuvald.ee

Tartu Vallavalitsus

Haava tn 6, Kõrveküla alevik,
 Tartu vald, 60512 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 8.00–12.00 ja 12.30–18.00.
Tel. 510 6363, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Tabivere teeninduspunkt

Tabivere Päevakeskuses
 Same tee 1, Tabivere alevik,
 Tartu vald, 49127 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 8.30–12.00.
Tel. 5196 7738, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Laeva teeninduspunkt

Väänikvere tee 8, Laeva küla,
 Tartu vald, 60608 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 13.00–16.30.
Tel. 5302 6608, **e-post:** tartuvald@tartuvald.ee

Piirissaare teeninduspunkt

Valla, Tooni küla,
 Tartu vald, 62603 Tartumaa.
Vastuvõtt T kell 9.00–10.00, muul ajal kokkuleppel.
Tel. 529 4630,
e-post: toomas.lindjärv@tartuvald.ee,
piirissaare@tartuvald.ee

Trükk: OÜ Ecoprint
Tiraaž: 6500

19.03.2025 vallavolikogu istungil vastu võetud määrused ja otsused

Kadri Linamägi,
Tartu valla personali- ja
dokumendihalduse spetsialist

MÄÄRUS

Määrus nr 2 – Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 määruse nr 12 „Tartu valla põhimäärus“ muutmine

§ 1. Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 määruse nr 12 „Tartu valla põhimäärus“ paragrahvi 7 lõiget 2 muudetakse ja jäetakse välja 2. lause „Komisjoni liikmeid peab olema paaritu arv.“.

§ 2. Lisada Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 määruse nr 12 „Tartu valla põhimäärus“ paragrahvi 7 lõige 31 alljärgnevas sõnastuses:

„(31) Erakonnal ja valimisliidul ei saa volikogu komisjonides liikmetena väljastpoolt volikogu olla kokku rohkem esindajaid, kui on erakonnal ja valimisliidul volikogus mandaate.“.

§ 3. Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 määruse nr 12 „Tartu valla põhimäärus“ paragrahvi 7 lõike 4 punkti 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teda komisjoni esitanud erakonna või valimisliidu avalduse alusel;“.

§ 4. Tartu Vallavolikogu 24.04.2018 määruse nr 12 „Tartu valla põhimäärus“ paragrahvi 13 lõiget 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Volikogu komisjoni töövorm on koosolek. Komisjon on otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt pool komisjoni koosseisust. Otsused võetakse vastu poolthäält eenamusega. Poolt- ja vastuhäälte võrdsuse korral on otsustav komisjoni esimehe hää, esimehe äraolekul koosoleku juhataja hää.“.

Määrus nr 3 – Tartu Vallavolikogu 21.09.2022 määruse nr 16 „Hea Hariduse Fondi moodustamine ja fondist toetuste andmise kord“ muutmine

§ 1. Tartu Vallavolikogu 21.09.2022 määruse nr 16 „Hea Hariduse Fondi moodustamine ja fondist toetuste andmise kord“ § 1 muudetakse ja lisatakse 3., 4. ja 5. lõige järgmises sõnastuses:

„(3) Fondi alamfond on Tartu valla õpetaja stipendium (edaspidi: õpetajastipendium).“.

(4) Fondi rahalise mahu jaotuse kavandamisel arvestatakse, et kuni 10% rahalisest mahust kasutatakse õpetajastipendiumi rahastamiseks.

(5) Õpetajastipendiumi taotlemise, andmise, kasutamise, aruandluse ja tagasinõudmise kord sätestatakse Tartu

Vallavolikogu määrusega.“.

Määrus jõustub 2025. aasta 1. septembril.

Määrus nr 4 – Tartu valla õpetaja stipendium

Tartu valla õpetaja stipendium on Hea Hariduse Fondi alamfondina toimiv, Tartu valla poolt välja antav stipendium, mille eesmärk on toetada Tartu vallas tegutseva koolieelse lasteasutuse, põhikooli, gümnaasiumi või huvikooli õpetajate, treenerite, juhtide ja tugispetsialistide võimalusi erialaseks enesetäiendamiseks (õppereisidel, täienduskoolitustel, seminaridel, konverentsidel või kursustel jne osalemine).

Stipendiumi suurus ühe taotleja kohta on kuni 1500 eurot, millest 10% katab stipendiaat ise. Stipendiumina käsitletakse tulevikku suunatud toetust, mida makstakse teadmiste või oskuste omandamise, võimete arendamise ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks.

Stipendiumide maksmiseks võib kasutada kuni 10% vallaeelarves Hea Hariduse Fondile määratud rahalisest vahenditest.

Stipendiumi taotlemisel peab omaosalus moodustama 10% eelarvest.

Määrus jõustub 2025. aasta 1. septembril.

Määrus nr 5 – Tartu Vallavolikogu 26.09.2019 määruse nr 22 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ muutmine

§ 1. Tartu Vallavolikogu 26.09.2019 määruse nr 22 „Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“ muudetakse järgmiselt:

1) § 6 täiendatakse punktiga 15 järgmises sõnastuses:

„15) psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi osutamine.“;

2) § 14 lõiget 1 muudetakse, lisades 2. lause järgmises sõnastuses:

„Vallavalitsus teeb pärast nõuetekohase taotluse saamist või abivajajast teada saamisel kodukülastuse, mille käigus hindab isiku toimetulekuvõimet ja koduteenuste vajadust. Koduteenuse määrab sotsiaaltöopspecialist peale isiku toimetulekuvõime ja koduteenuse vajaduse kohta hinnangu ning Tartu Vallavalitsuse hoolekandekomisjoni ettepaneku saamist.“;

3) § 14 lõike 3 1. lauset muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Koduteenuse osutamiseks sõlmitakse vajadusel haldusleping valla, teenuse

osutaja ja teenuse saaja või tema esindaja vahel. Lepingus lepatakse kokku tingimused, poolte õigused ja kohustused ning tasu suurus. Lepingu lisaks on hoolduskava, kus määratletakse osutatavate teenuste loetelu, kestvus ja sagedus.“;

4) § 34 lõike 2 punkti 2 muudetakse, lisades 2. lause järgmises sõnastuses:

„Lapsehoiuteenust võimaldatakse raske või sügava puudega lapsele. Kui laps õpib põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes, siis osutatakse teenust kuni lapse 19-aastaseks saamiseni või õppeaasta lõpuni.“;

5) § 35 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Raske ja sügava puudega või suure hooldus- ja abivajadusega lapse puhul hindab vallavalitsus lapsehoiuteenuse vajadust igal lapsel eraldi.“;

6) § 50 lg 5. muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kooskõlas volituse piiridega, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve, on toetuse määramisel või määramata jätmisel õigus lähtuda ka muudest, käesolevas määruses sätestamata alustest.“;

7) § 64. muudetakse järgmiselt:

„Koolisõidutoetuse eesmärk on kompenseerida kooli sõiduks tehtud kulusi lastele, kellel on tuvastatud puue, terviserike, krooniline haigus või muu tervislikust seisundist tulenev erivajadus, mis ei võimalda kasutada ühis- või valla korraldatud õpilastransporti.“;

8) 3. peatüki 2. jagu täiendatakse 15. jaotisega „Psühhosotsiaalne ja psühholoogiline abi.“

§ 461. kirjeldatakse psühhosotsiaalse ja psühholoogilise abi osutamise teenuse eesmärki ja sisu.

§ 462. kirjeldatakse vaimse tervise teenuse osutamist.

Määrus nr 6 – Tartu Vallavolikogu 24.05.2018 määruse nr 14 „Üldhooldusteenuse osutamise kord Tartu vallas“ muutmine

§ 1. Tartu Vallavolikogu 24.05.2018 määruse nr 14 „Üldhooldusteenuse osutamise kord Tartu vallas“ § 5 lg 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Sotsiaaltöopspecialist vaatab iga aasta 1. juuniks üle teenuse eest tasumisele kuuluva summa jaotuse, kontrollides teenuse saaja ja talle ülalpidamist andma kohustatud isikute majanduslik-

ku seisu. Kui teenust saava isiku ja/või talle ülalpidamist andma kohustatud isikute varanduslik seisukord on muutunud, ei ületata käesoleva paragrahvi 3. lõike alusel sätestatud piirmäära ja teenust saav isik või talle ülalpidamist andma kohustatud isikud on võimelised teenust varasemast suuremas summas rahastama, muudab sotsiaaltööstesialist pärast Tartu Vallavalitsuse hooldekandekomisjoni ettepaneku saamist valla eelarvest teenuse eest makstava osa suurust. Kui valla osa teenuse eest tasumisel suureneb aasta kohta rohkem kui 1000 eurot, otsustab tasumisele kuuluva summa suuruse vallavalitsus.“.

Määrus nr 7 – Tartu Vallavolikogu 25.04.2019 määruse nr 11 „Korteriühistute toetamise kord“ muutmise

§ 1. Tartu Vallavolikogu 25.04.2019 määruse nr 11 „Korteriühistute toetamise kord“ § 1 lõiget 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Toetust on võimalik taotleda nende kortermajadega seotud tegevusteks, mis on taotluse esitamise hetkel vanemad kui seitse aastat. Toetust elektrigeneraatori ühenduse ehitamiseks, elektrigeneraatori soetamiseks, elektriauto laadimisjaama paigaldamiseks ja akupanga soetamiseks on võimalik taotleda kõigi kortermajade jaoks.“.

Toetatavad tegevused

1. Jäätmemaja ehitamine arvestusega, et jäätmemaja mahutab vähemalt segaolmejäätmete, paberi ja kartongi, biojäätmete ning pakendite mahuti.
2. Jäätmete süvakogumismahuti (maa-alune ja maapealne) paigaldamine korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliikidele. Juhul, kui paigaldatakse ainult segaolmejäätmemahuti, peab hiljem olema sinna kõrvale võimalik paigaldada paberi ja kartongi, pakendite ning biojäätmete mahuti.
3. Kortermaja parkimisplatsi korrastamine või parkla ehitamine või laiendamine.

4. Kortermaja puukuuri ehitamine või korrastamine.
5. Rattaparkla või rattahoidja ehitamine.
6. Elektrigeneraatori ühenduse ehitamine kütte- ja veesüsteemidele.
7. Elektrigeneraatori soetamine (abikõlblik ainult koos ühenduse ehitamisega).
8. Elektriauto laadimisjaama paigaldamine.
9. Akupanga soetamine.

OTSUSED

Otsus nr 6 – Tartu Vallavolikogu 24.11.2021 otsuse nr 62 „Tartu Vallavolikogu alatiste komisjonide moodustamine“ muutmise

Tartu Vallavolikogu 24.11.2021 otsuse nr 62 „Tartu Vallavolikogu alatiste komisjonide moodustamine“ punkti 1 muudetakse järgmiselt:

- 1) punktist 1.2. jäetakse välja tekstiosa „7-liikmeline“;
- 2) punktist 1.3. jäetakse välja tekstiosa „7-liikmeline“;
- 3) punktist 1.4. jäetakse välja tekstiosa „7-liikmeline“;
- 4) punktist 1.5. jäetakse välja tekstiosa „7-liikmeline“;
- 5) punktist 1.6. jäetakse välja tekstiosa „7-liikmeline“.

Otsus nr 7 – Tartu Vallavolikogu arengu- ja planeerimiskomisjoni koosseisu muutmise

Muuta Tartu Vallavolikogu 24.11.2021 otsusega nr 66 ja Tartu Vallavolikogu 19.02.2025 otsusega nr 4 kinnitatud vallavolikogu arengu- ja planeerimiskomisjoni koosseisu, kinnitades uueks komisjoni liikmeks Meelis Villemsi.

Otsus nr 8 – Tartu Vallavolikogu sotsiaalkomisjoni koosseisu muutmise

Muuta Tartu Vallavolikogu 24.11.2021 otsusega nr 68 kinnitatud vallavolikogu sotsiaalkomisjoni koosseisu, kinnitades

uueks komisjoni liikmeks Merle Nulki.

Otsus nr 9 – Äksi alevikus asuva Äksi keskuse detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamine Saadjärve tn 20//22 ning Saadjärve tn 23 maaüksuste osas

Tunnistada osaliselt kehtetuks Tartu Vallavalitsuse 16.11.2016. a korraldusega nr 568 kehtestatud Äksi alevikus asuva Äksi keskuse detailplaneering, planeeringus määratud Saadjärve tn 20//22 (kü tunnus: 79402:001:0368) ning Saadjärve tn 23 (kü tunnus: 79402:001:0367) maaüksuste osas.

Otsus nr 10 – Nõusoleku andmine kinnisvara võõrandamiseks

Anda Tartu Vallavalitsusele nõusolek võõrandada tervikvarana enampakumise korras Tartu vallale kuuluvad kinnistu nr 3980004 koosseisus olevad Vahi tn 63 maaüksus (79601:001:2940, pindala 1516,0 m², sihtotstarve elumumaa 100%), Palderjani tn 1 maaüksus (79601:001:2942, pindala 1504,0 m², sihtotstarve elumumaa 100%), Palderjani tn 3 maaüksus (79601:001:2941, pindala 1508,0 m², sihtotstarve elumumaa 100%), Palderjani tn 4 maaüksus (79601:001:2937, pindala 1503,0 m², sihtotstarve elumumaa 100%), Palderjani tn 5 maaüksus (79601:001:2945, pindala 1499,0 m², sihtotstarve elumumaa 100%) alghinnaga 350 000 eurot.

Järgmine volikogu istung toimub 16.04.2025 algusega kell 16.00 Tabivere Põhikoolis.

Istungeid on võimalik jälgida reaajas ja järelvaadata Tartu Vallavolikogu Youtube'i kanalilt. Jooksvat protokoll ning hääletustulemusi on võimalik jälgida www.volis.ee leheküljel. Volikogu istungite materjalid on avalikult kättesaadavad veebis: tartuvald.ee/et/volikogu-istungite-materjalid.

Tartu Vallavolikogu info

Seoses Riigikohtule esitatud kassatsioonkaebuse menetluse mitte võtmise ja tahtliku kuriteo eest süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisega lõppesid Tartu Vallavolikogu liikme Kert Kingo volitused ennetähtaegselt. Kuni otsuse jõustumiseni oli Kert Kingo enda volikogu liikme volitused peatanud ning tema asemele oli määratud asendusliige.

Suurjäätmeveoringid 2025. aastal

AS Ragn-Sells pakub korraldatud jäätmeveo raames ettetellimisel suurjäätmete äravedu. Veoringid toimuvad üks kord kuus. Suurjäätmete veotellimus esitage aadressile tellimus@ragnsells.com. Tellimuses kirjutage, mida ja millises koguses soovite üle anda. Ühe suurjäätmete veokorra maksimaalne maht on kuni 5 m³. Teenus on tasuline, 1 m³ suurjäätmete hind on 2,64 eurot.

25.04.2025
23.05.2025
20.06.2025
18.07.2025
15.08.2025
12.09.2025
10.10.2025
07.11.2025
05.12.2025

Tartu Vallavalitsuse kehestetatud detailplaneeringud

| Tartu Vallavalitsus

Tartu Vallavolikogu on oma 19.03.2025. a otsusega nr 9 tunnistanud Äksi alevikus asuva Äksi keskuse detailplaneeringu osaliselt kehtetuks Saadjärve tn 20//22 ning Saadjärve tn 23 maaüksuste, (ca 7780 m²) osas.

Saadjärve tn 20//22 ning Saadjärve tn 23 maaüksus kuuluvad Tartu vallale. Otsus tehti, kuna kehtiv planeering ei võimalda nende maaüksuste jagamist ega piiride muutmist. Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamine ei takista planeeringu edasist elluviimist ning tagatud on planeeringuterviklahenduse elluviimine.

Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamisega ei kaasne olulisi mõjusid keskkonnale ega inimeste varale. Planeerimiseseaduse § 140 lõike 1 punkti 2 võib detailplaneeringu või selle osa tunnistada kehtetuks, kui planeeringu koostamise korraldaja või planeeritava maaüksuse omanik soovib planeeringu

elluviimisest loobuda. Tartu Vallavolikogu sellekohase otsusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Tartu Vallavalitsus annab teada, et on oma 13.03.2025. a korraldusega nr 265 lõpetanud Vahi alevikus asuvate Mütta ja Väike-Müta maaüksuste detailplaneeringu. Detailplaneering algatati Tartu Vallavalitsuse 08.06.2011. a korraldusega nr 182, eesmärgiga kavandada Vahi tööstuspargi laiendus. Planeeringu eesmärk oli jagada hoonestamata Mütta ja Väike-Müta maaüksused tootmis- ja ärimaa sihtotstarbega kruntideks ning määrata ehitusõigused äri- ja tootmis- hoonete rajamiseks. Planeeringuala pindala oli ca 8,2 ha. Detailplaneeringu koostamine lõpetati, kuna maaüksuste omanikud ei soovi enam kavandatud tegevust ellu viia.

Tartu Vallavalitsus annab teada, et on sama 13.03.2025. a korraldusega nr 265 lõpetanud ka Vahi alevikus asuva Väike-Müta maaüksuse detailplaneeringu. Detailplaneering algatati Tartu Vallavalitsuse 30.04.2008. a korraldusega nr 173, eesmärgiga muuta Väike-Müta maaüksuse sihtotstarvet ning määrata kinnistule ehitusõigus äri- ja tootmis- hoonete rajamiseks. Planeeringuala pindala oli ca 2 ha. Detailplaneeringu koostamine lõpetati, kuna maaüksuse omanik ei soovi enam kavandatud tegevust ellu viia.

Detailplaneeringute koostamise lõpetamise korraldusega on võimalik tutvuda Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Detailplaneeringute algatamise korraldustega on võimalik tutvuda Tartu Vallavalitsuses (aadressil Haava tn 6, Kõrveküla) või Tartu valla kodulehel www.tartuvald.ee.

Alates 1. septembrist saab Hea Hariduse Fondist taotleda Tartu valla õpetaja stipendiumit

| Tartu Vallavalitsus

Tartu valla õpetaja stipendium on Hea Hariduse Fondi alamfondina toimiv, Tartu valla poolt välja antav stipendium, mille eesmärk on toetada Tartu vallas tegutseva koolieelse lasteasutuse, põhikooli, gümnaasiumi või huvikooli õpetajate, treenerite, juhtide ja tugispetsialistide võimalusi erialaseks enesetäiendamiseks (õppereisidel, täienduskoolitustel, seminaridel, konverentsidel või kursustel jne osalemine).

„Väärtustame haridustöötajate õppimist. Uuest õppeaastast saavad nad ise- seisvalt taotleda stipendiumi enda professionaalseks arendamiseks,“ rõhutas stipendiumi olulisust hariduskomisjoni esimees Janek Hoffmann.

Stipendiumi suurus ühe taotleja kohta on kuni 1500 eurot, millest 10% katab stipendiaat ise. Stipendiumina käsitletakse tulevikku suunatud toetust, mida makstakse teadmiste või oskuste omandamise, võimete arendamise ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks.

Kalendriaasta jooksul kuulutatakse välja kolm taotlusvooru, igas voorus antakse välja kuni kolm stipendiumi.

Lisainfo:
Ene Liivamägi
haridusspetsialist
ene.liivamagi@tartuvald.ee
5268895

Taas on kätte jõudnud aeg vaadata üle Tartu valla arengukava 2022–2030.

Piirkondade koosolekud toimuvad järgmistes asukohtades.

29. aprill kell 17:00–19:00
Kõrveküla piirkond, Tartu Vallamaja

05. mai kell 17:00–19:00
Tabivere piirkond, Tabivere Rahvamaja

06. mai kell 17:00–19:00
Äksi piirkond, Jääaja Keskus

07. mai kell 17:00–19:00
Lähte piirkond, Lähte Noortekeskus

08. mai kell 17:00–19:00
Laeva piirkond, Laeva Kultuurimaja

13. mai kell 17:00–19:00
Raadi piirkond, Lasteaed Ripsik, Nupsiku maja

19. mai kell 17:00–19:00
Maarja-Magdaleena piirkond, Maarja-Magdaleena Rahvamaja

20. mai kell 17:00–19:00
Vedu piirkond, Vedu Raamatukogu

22. mai kell 17:00–19:00
Tammistu piirkond, Tammistu Raamatukogu-Külakeskus

24. mai, algusega kell 14:30
Piirissaar, Piirissaare külaplats

Tartu vallas alustas tööd Väärikate Kogu

Katrin Sisask,

Tartu valla Väärikate kogu koordinaator

18. märtsil kell 16.00 kohtusid Tartu Vallavolikogu saalis üle 60-aastased vallaelanikud, et endi seast välja valida Väärikate Kogu liikmed.

Tartu Vallavalitsus võttis jaanuaris vastu määruse luua Väärikate Kogu, mis on kuni viisteistkümnest vähemalt 60-aastasest vallaelanikust ja ühest Tartu Vallavalitsuse esindajast koosnev vallavalitsusele nõuandev komisjon. Kogu liikmete ülesanne on esindada oma piirkonna samaealisi ja vanemaid elanikke. Kogu korralised kohtumised on avalikud ja sinna on oodatud kõik teemast huvitatud vallaelanikud, olenemata oma vanusest.

Esimesel kohtumisel saadi omavahel tutvavaks ning kogule valiti 9 liiget: Peeter Zirk Kõrveküla kandist, Rain Jeret Vasula kandist, Madis Avi Tammistu kandist, Ingrid Matteus Tammistu kandist, Andres Rajaleid Tabivere kandist, Tiiu Sarv Tabivere kandist, Tiiu Mänd Vedu kandist, Ants Veetõusme Äksi kandist ja Ülle Talv Laeva kandist. Kogu liikmeid tervitas Tartu vallava-

nem Jarno Laur ja sotsiaalvaldkonna teemadel räägiti vallavalitsuse liikme Anne Aleksejeviga.

Järgmine kohtumine toimus 2. aprillil, siis oli päevakorras kogule esimehe ja aseesimehe valimine. Ühise arutelu tulemusel valiti esinaiseks Ülle Talv, kes kogus esindab Laeva kandi elanikke. Koguga liitus uue liikmena Mare Sumberg Kõrveküla kandist. Tartu valla ehitus- ja projekteerimisvaldkonna tegemistest rääkis vallaarhitekt Egle Nõmmoja. Vaba arutelu vormis vesteldi veel mitmel teisel teemal. Otsustati, et kogu hakkab kohtuma iga kuu teisel teisipäeval. Lepiti kokku, et järgmine kohtumine toimub 13. mail kell 17.00 Lätel (koht veel täpsustub).

Taolisi kogusid on loodud ka mitmete teiste omavalitsuste juurde Eestis ja paljudes Euroopa riikides. Näiteks Soomes on nõukogude moodustamine seaduse poolt ettenähtud korras nõutud osa iga omavalitsuse juures. Taolisi kogusid nimetatakse vanemaealiste nõukogudeks. Eestis on sellised kogud suhteliselt uus nähtus. Meie riigis on kokku 79 kohalikku omavalitsust, neist 15 linna ja 64 valda. Nõukogud on 2024. a seisuga

Vasakult Väärikate Kogu esinaine Ülle Talv ja Tiiu Sarv. Foto: Kadri-Linda Olesk

moodustatud neist 30 omavalitsuses. Tallinnas on loodud nõukogud kõigi linnaosavalitsuste juurde. Esimene nõukogu loodi 2016. a Viljandis. Nõukogud töötavad üsna erinevalt. Mõned on loodud volikogu juurde, mõned aga on iseseisvad. Mõned tegelevad üksnes vaba aja veetmise korraldamisega, mõned keskenduvad rohkem vanemaealiste huvikaitsele ja probleemide lahendamisele.

Infot Tartu valla Väärikate Kogu kohta saab e-posti aadressil katrinsisask@gmail.com või tel 56270280.

Tartu Vallavalitsus kuulutab välja konkursi „Tartu valla kaunis kodu 2025“

Tartu Vallavalitsus

Tartu Vallavalitsus kutsub üles kõiki aktiivseid elanikke märkama Tartu vallas asuvat kaunist koduaeda, korrastatud tootmishoone ümbrust või põnevat üldkasutatava hoone õueala ning esitama neid „Tartu valla kaunis kodu 2025“ konkursile. Konkursile saab esitada kandidaate järgnevates kategooriates.

• Kaunis kodu ja aed

(traditsiooniline talumaja, linnamaja, suvila, paarismaja)

• Kaunis kortermaja ja ümbrus

(korterelamu või korterelamute kogum, ridaelamu ja ümbritsev väliala)

• Kaunis üldkasutatav hoone koos väliaga

(ühiskondlik ehitus s.o rahvamaja, koolimaja, noortekeskus, lasteaed jne)

• Kaunis avalik ruum

(looduskaunis koht, supelrand, spordiväljak, avalik park või väljak, tänavalõik vms)

• Kaunis tootmis- või ärihoone teenindusõu

(tööstushoone või hoonete kompleks, põllumajanduskeskus, farm, aitkuivati, töökoda, kauplus)

• Tähelepanuväärne keskkonnategu

(näiteks kodanikualgatuse avaliku ruumi rikastamine haljastuse rajamise, põneva installatsiooni paigaldamise või muul moel avaliku ruumi parendamisse panustamine)

• Elurikkaim kaunis kodu

Konkursile esitatud aedu/õuesid/tegusid hindab komisjon. Hindamisel arvestatakse eelkõige lahenduse ruumimõju, terviklikkust, heakorda, haljastuse lahendust ja väikevormide lahendust. Konkursi

tulemused avalikustatakse Tartu valla kodulehel, Tartu Valla Kuukirjas, Facebooki lehel ning Tartu valla äpis. Võitjad esitatakse Eesti kaunis kodu maakondlikku vooru.

Valla komisjon esitab võitja maakondlikule konkursile. Nende hulgast valib maakondlik hindamiskomisjon koduaedu külastades kolm kaunimat, arvestatakse terviklikku ruumimõju, heakorda ja haljastust. Konkursi võitnud kodude fotodest koostatakse igal aastal album „Eesti kaunis kodu“, kus avaldatakse ka omanike nimed ja Vabariigi Presidendi Kantselei saadab laureaatile nimelised kutsed tänuüritusele.

Anna meile kaunist kodust teada hiljemalt 30. aprilliks. Kandidaate saab esitada valla kodulehel asuva vormi kaudu. Teeme oma kodu või ettevõtte ümbruse korda! Kandideeri ise või esita mõni Sulle teada olev kaunis kinnistu konkursile!

Lähte uue hakkpuidu katlamaja-büroohoone sarikapidu on peetud!

Tartu Valla Haldus

14.03.2025 peeti sarikapidu, millega tähistati hoone maksimaalse kõrguse saavutamist. Sarikapärga käisid katuselt maha võtmas ja sarikapeol viibijaid tervitasid kõnega Tartu Valla Haldus OÜ juhatuse liige Aigar Lepp, Tartu valla vallavanem Jarno Laur, ehitaja Savekate OÜ tegevjuht Mikk Mändmets, Tartu vallavolikogu esimees Vahur Poolak ning Tartu Valla Haldus OÜ nõukogu esimees ja Tartu vallavolikogu aseesimees Martin Pedak.

Sarikapidu on ehituses tähtis versapost, mis viib projekti järgmisesse etappi. Lähte hakkpuidu katlamaja-büroohoone ehitustööde tähtaeg on 2025. a sügisel.

Täname Savekate OÜ-d senise sujuva koostöö eest!

Raadi Põhikooli lasteaiahoone sai nurgakivi

Kerli Koor, Tartu valla kommunikatsioonispetsialist

Raadi Põhikooli lasteaiahoone ehitus on jõudnud niikaugele, et 14. märtsil asetati hoonele nurgakivi. „Ehitusgraafik on küll pingeline, aga progress silmaga nähtav ning praegu on juba võimalik aimu saada, mis siin olema saab,“ kirjeldas olukorda Tartu vallavanem Jarno Laur.

Ehitusleping on sõlmitud KRC Ehitus OÜ-ga, mille järgi peab maja valmima 1. septembriks 2025. „Meil on siiralt hea meel, et meie kätte on usaldatud uue, kaasaegse ja vajaliku, kui mitte öelda hädavajaliku hoone ehitus. Meie meeskonna jaoks on tegemist suure ja põneva väljakutsega, sest ehituseks on antud minimaalne aeg,“ ütles KRC Ehitus OÜ juhatuse esimees Siim Kroodo.

Arhitektuurivõistluse võitnud arhitektid Soome ettevõttest Lundén Architecture Company ja Eesti ettevõttest Arhitekt11 OÜ olid ehitusplatsil esmakordselt. „Tore on näha, et meie ideekavand hakkab kuju võtma, ootame seda aega, kui kogukond saab hakata maja kasutama,“ sõnas Lundén Architecture Company arhitekt Rubén Tomás Verde.

„Maja valmib ja meie tegeleme sellele sisu loomisega, arhitektuur pole mitte ainult seinad ja katus, vaid see on omamoodi

Raadi Põhikooli lasteaiahoone ehitus Foto: Katrin Sisask

vaikiv õpetaja, mis mõjutab nii õpilasi kui ka õpetajaid. Ootan väga, et saaksime siin majas sügisel alustada,“ lisas Raadi Põhikooli direktor Terje Hallik.

Nurgakivi asetamisel pani KRC Ehituse OÜ juhatuse esimees Siim Kroodo metallist silindrisse mälupulga, millel on senised ehitustööde päevikud ja tehtud tööde aktid. Tartu vallavanem Jarno Laur lisas kõige värskema Tartu valla Kuukirja numbri, Postimehe ning pisut raha. Arhitekt11 OÜ poolt sai silindrisse

visiitkaart.

Tänavu sügisel alustab Raadi Põhikoolis kolm 1. klassi ning kaks lasteaiaühikut. 2029. aastaks valmivas hariduskompleksis saavad olema hooned 14-rühmalisele lasteaiale ja 6 paralleelklassiga põhikoolile. Tulevikus lisandub ka spordihoone ja staadion. Arhitektuurikonkursi võitnud ideekavandis „Kogukond katuse all“ on ühte keskusesse kokku sobitatud nii koolikompleks kui ka kogukonnaruumid ja pargiala.

Mati Kukk – Eestimaa Uhkus 2025

Margit Hannus,
Laeva Põhikooli sekretär-infojuht

Tartumaal, Laeva külas elab ja tegutseb kohalik mees nimega Mati Kukk. Mati töötab põhitööna Laeva Põhikoolis majandustöötajana. Vaatamata sellele, et ta sellel alal igapäevaselt töötab, jõuab ta lisaks abiks olla pea kogu külarahvale. Ta hooldab teid, parandab abivajajate autosid, on abiks nõuga. Ta on alati rõõmsameelne, teda austatakse, kuulatakse. Mati on täielik kogukonna hing.

Mõned näited Mati heategudest. Näiteks ehitab Mati iga aasta talvel Laeva kooli ja spordihoone vahele suure uisuvälja, mida jookseb tegema kohe, kui esimesed külmakraadid käes. Ta hooldab ja ehitab platsi omast vabast ajast ja tahetest, soovides pakkuda nii noortele kui ka kohalikele võimalust veeta pisikeses külas meeldivalt aega. Sügisel organi-

seeris Mati koolinoortele õunamahla tegemiseks vajalikud oma isiklikud asjad, millega ühiselt õunamahla tehti. Suvel korraldasime Laeva spordihoones noortelaagrit, mille käigus kadus kogus majas elekter. Aeg oli hiline ja olime just laagriperega magama sättimas. Kui Mati sellest teada sai, oli ta esimene, kes appi tormas ja elektri majja tagasi sai. Lisaks käis ja helistas veel mitu korda üle, kas kõik ikka toimib ja töötab. Lisaks on ta vabatahtlikus korras Laeva tuletõrjeseltsi liige. Loetelu tema tegudest oleks veel pikk, kuid tõime välja mõned südamlikud näited. Mis iganes idee keegi välja pakub, teeb Mati selle teoks. Kunagi ei küsi ta selle eest midagi vastu. Pigem alati naudib kõike, mida on ka tema silmist näha. Usume, et nii meie kui ka suur osa Laeva elanikest ei kujutaks elu ilma Matita siin kandis ette. Sellise missioonitundega meest on keeruline leida. Soovime Matit tunnustada ja kiita tema tegude eest, tänada teda ja anda ka te-

Mati Kukk – Eestimaa Uhkus 2025.
Foto: Kristjan Praks

male endale mõista, et tema tegusid on märgatud ja neid hinnatakse väga!

Sellise iseloomustusega valiti Mati Kukk 2025 aastal Eestimaa Uhkuse tiitli vääriliseks! Mati on Laeva kooli vilistlane ja alates 2022 aastast meie majandustöötaja.

Eve Toots 70

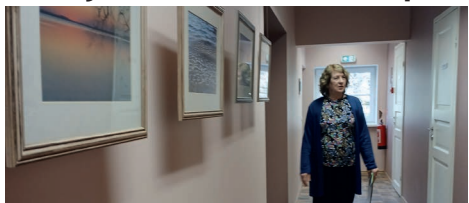
Marianne Pruks,
Lähte Kogukond MTÜ

11. märtsil tähistas Lähte Kogukonna MTÜ vestlusklubi ühe oma kuldvara, Eve Tootsi 70. sünnipäevajuubelit.

Pidustustel avati Lähte Noortekeskuse teisel korrusel Eve fotonäitus „Saadjärve lummuses“. Näituse avamisele järgnes pidulik vastuvõtt Sootaga Maanaiste Seltsi ruumides.

Eve Toots on Lähtel elanud lapsepõlvest peale, töötas pikalt Lähte Ühisraamatukogus ning oli ka tihedalt seotud Lähte Loodusesõprade Ringi tegevusega. Alates MTÜ Lähte Kogukond loomisest 2022. aastal on Eve oma nõu ja jõuga panustanud aktiivselt ka kogukonna tegemistesse. Tema teadmised kohalikust ajaloost ja inimestest on hindamatud. Fotod näitavad Eve üht lemmikobjekti – Saadjärve – läbi aastaaegade vaheldumise ja ilmestavad Evet kui tundlikku fotograafi.

Näitus jääb avatuks 2025. aasta lõpuni.

Paastumaarjapäeva tähistati nii Lähtel kui ka Maarja-Magdaleenas

Katrin Sisask,
Tartu valla Kuukirja toimetaja

25. märtsi päikesetõusul kogunes üks seltskond naisi Lähte Terviseradadel ja teine Maarja-Magdaleena Rahvamajas, et koos tähistada paastumaarjapäeva, mida rahvasuus juba põlistest aegadest tuntakse, kui maagilist naiste püha.

Kõrveküla maanaiste selts Miina kutsel on Lähtel naised kohtunud juba viis aastat. Maarja-Magdaleenas tuldi sel korral rahvamaja juhataja Tiia Pärtelpoja eestvedamisel kokku esimest korda. Meeli Kruus, Kõrveküla maanaiste seltsist Miina: „Maarjapäev tähistab kevade algust ja pühitseb naiste väge. Selle päeva tavad on suunatud naistele, aga selle päeva väest saavad kasu ka kõik teised. Et endale ja oma lähedastele õnnelikas ja tervisest pakatav ning viljakas aasta kindlustada, tuleb tõusta vara ja läbi viia erinevaid rituaale (rauamaagia, ohvriannid maaemale, soolamaagia, puumaagia, õhetav jume ja tervis ning ennustused). Kindlasti peab olema vestlus oma ema-

dest ja esiemadest – mis nende nimed olid, kuidas nad elasid ja millised inimesed nad olid.“

Maarjapäeva tähistamine Lähtel.
Foto: Merje Kaaret

Maarjapäeva tähistamine Maarja-Magdaleenas. Foto: Katrin Sisask

Tule ja pane end proovile Tartumaa seiklusmängus!

Katrin Sisask,

Tartumaa seiklusmängu koordinaator

Kas sina ja su pere, sõbrad või töökaaslased oleksite valmis ootamatuks olukorraks? Kuidas tulla toime kriisiolukorras ja milliseid oskusi tasuks juba täna harjutada? Kui need küsimused panevad sind mõtlema, siis Tartumaa seiklusmäng on just see koht, kus leida vastused ja panna oma teadmised proovile!

Seiklusmärg toimub 18. mail Tartu vallas, Lääte Terviseradadel. Osalejaid ootavad mitmed praktilised ülesanded, mis õpetavad kriisivalmidust ja ohutust lõbusal ja kaasahaaraval viisil. Üritusel saab lahendada ülesandeid, õppida spetsialistidelt ning avastada looduse keskel, kuidas ennast ja oma lähedasi ootamatutes olukordades paremini kaitsta.

Miks tasub osaleda?

Praktilised oskused ja teadmised –
õpid, kuidas käituda hädaolukorras,
mida teha elektrikatkestuse, tulekahju
või muu kriisiolukorra korral.

Kohtumine oma ala ekspertidega – Päästeameti, päästjate ja teiste erialaspetsialistide käest saad praktilisi nippe ja soovitusi.

Meeleolukas päev looduses – matk ja ülesanded loovad ideaalse tasakaalu kasuliku ja põneva vahel.

Meeskonnatöö arendamine – võta kaasa pere, sõbrad, naabrid või kolleegid ning tugevda oma koostööoskusi!

Auhinnad osalejatele! – kõik, kes läbi-
vad raja, osalevad auhinnaaloosis.

Lõuna Päästkeskuse ennetusbüroo ennetuspartneri Taavi Siilbeki sõnul ei ole kriisivalmidus ainult päästeameti või teiste päästeasutuste vastutus – see on iga inimese ja kogukonna ühine ülesanne. „Tartumaa seiklusmäng annab suurepärase võimaluse omandada eluks vajalikud oskused turvalises ja põnevas keskkonnas. Sellised praktilised kogemused aitavad osalejatel paremini mõista, kuidas käituda erinevates kriisiolukordades, ning parandavad meie kõigi valmisolekut ootamatutes olukordades targalt tegutseda,“ lisas ta. Tema sõnul võib kõik, mida seiklusmängu rajal õpitakse, ühel päeval päästa elusid ja kaitsta vara. „Just seetõttu julgustame peresid, kogukondi ja sõpruskondi aktiivselt osalema – turvalisus algab teadmistest ja valmisolekust,“ rõhutas ta.

Üritust korraldab Päästeamet ja Kodukant Tartumaa koostöös Naiskodukaitse Tartu Ringkonna, Kodutütarde Tartu Ringkonna, Politsei ja Piirivalveameti, Transpordiameti, Tartumaa Eesti Punase Risti ja Tartu vallaga. Toetavad Tartu Valla Spordikool, Äksi aleviku kogukond ja MTÜ Lähete Kogukond.

**Ära jää maha! Haara kaasa hea
tuju ja tule osalema – turvalisema
ja teadlikuma tuleviku nimel!**

Registreeri oma meeskond:

Raadi ja Kõrveküla kogukonnapäev HOOVIFESTIVAL kutsub osalema!

Meeli Kruus,

Kõrveküla maanaiste selts Miina

Oled sa kunagi soovinud uudistada naabrite kauneid hoove, maitsta koduseid hõrgutisi, limpsida kokteile ja tunda tõelist kogukonnatunnet? Kui jah, siis meil on suurepärane uudis – kogukonnapäev on taas tulemas ja just sina saad sellesse panustada!

**Hoovifestival toimub 13. juulil
2025 Kõrveküla alevikus ja
Raadi alevis, kuid oodatud on
ka osalejad lähiküladest.**

Päeva lõpetab traditsiooniline päikese-
loojangukontsert Kõrveküla paisjärve
kaldal.

Ootame kõiki kaasa lööma ja oma kodukohvikut avama! Kui sa veel kahtled,

siis nüüd on sul võimalus aasta küla tiitlit kandvas Kõrvekülas või selle lähiumbruses silma paista.

Paotame külalistele oma koduhoovid, terrassid, kuurid ja aiad, trepikoja esised ja rõdu alused külalistele ning pakume maitstvaid kõhutäisi! Tule loo oma ainulaadne kohvik, mängi muusikat, korralda õpitubasid või osale ükskõik millise laheda ideega, mis kogukonda rikastab ja elavdab.

Kui sul on idee, mida soovid festivalil ellu viia, siis ära hoia seda endale!

**Registreeri oma osalemine
hiljemalt 01.05.2025, helistades
või kirjutades: Meeli Kruus, tel
55524237, e-posti aadress
meeli.kruus@gmail.com**

**Üheskoos teeme sellest
meeldejäáva elamuse! Tule ja anna
oma panus, et meie kogukond
saaks veelgi ägedamaks!**

Jääaja jutud

Kaupo Mets, Jääaja Keskuse giid ja uue näituse „Taastuenergia nihutab piire” projektijuht

Taastuenergia kasutamine aitab säästa taastumatuid energiaallikaid

2024. aasta 1. augustil sai inimkond jälle karmi meenutuse: see päev tähistab ülemaailmset Ületarbimise Päeva ehk Völguelamise Päeva. See on hetk, mil oleme ära kasutanud kõik ressursid, mida meie planeedi ökosüsteemid suudavad aastaga taastoota. Alates 1. augustist elame kollektiivselt tuleviku arvelt, tarbides rohkem, kui Maa suudab pakkuda.

Globaalset Ületarbimise Päeva hakati arvutama juba 2006. aastal, ning täna teeb seda iga-aastaselt Global Footprint Network koostöös Maailma Looduse Fondiga. Ületarbimise Päeva kuupäev muutub iga aasta jooksul – iga aastal nihkub see üha varasemaks, sest meie tarbimine aina suureneb. 2007.–2009. a tõi majanduskriis ning hiljem ka COVID-19 piirangud mõneks ajaks kaasa tarbimise languse, kuid nende mõjud olid ajutised. Täna on Ületarbimise Päev jõudnud taas 1. augustini.

Kuidas me saame sellele trendile vastu astuda? Vastus on lihtne, aga samas ka keeruline: peame rohkem kasutama taastuvaid energiaallikaid.

Miks taastuenergia on lahendus?

Taastuenergiaallikad, nagu päike, tuul, maasoojus ja hüdroenergia, pakuvad meile lõputult kergesti kasutatavaid ressursse, mis looduses iga aastal taastuvad. Need energiaallikad ei lisa atmosfääri otseselt süsinikku ja raiskavad vähem piiratud loodusvarasid. Erinevalt fossiilsetest kütustest, nagu nafta ja kivisüsi, ei kaota taastuvad energiaallikad meilt midagi, mida meie lapselapsed enam kasutada ei saa. Jah, päris nii see muidugi pole! Täpsemalt räägimegi mai lõpus avataval näitusel. Kõikidel meie valikutel – alates vaba aja veetmisest ja transpordist kuni ostude ja riiete valikuni – on kokkuvõttes tohutu mõju.

Meie igapäevaelu valikud loevad

Üks lihtne näide: kuidas me liigume? Kas me eelistame lühikest sõitu autoga või kasutame jalgrattaid ja ühistransporti? Kas valime päikesepaneelidega majad ja elektriautod, mis töötavad puhtalt taastuenergiaga? Iga valik, mida teeme, aitab vähendada meie ökoloogilist jalajälge. Üksikute tarbijate

Sündmustest:

18.–20. aprill Jääaja Keskus on avatud kl 10–17 ja toimub munajaht

13. aprill pannkoogipühapäev

17. mai Muuseumiöö

1. juuni lastekaitsepäev ja uue näituse avamine

valikud võivad tunduda väikesed, kuid kui neid korrutada miljardi inimesega, on mõju tohutu.

Ühiskondlikud jõud, mis soodustavad säästlikuma eluviisi, on samuti üliolulised. Toetades rohelist energiat ja säästlikke algatusi, saame edendada keskkonnasõbralikke valikuid nii omal kohal kui ka globaalses plaanis. Näitused, teadlikkus ja hariduskampaaniad aitavad meil kõigil paremini mõista, milliseid samme saame astuda.

Uus näitus Jääaja Keskuses: „Taastuenergia nihutab piire”

Kui räägime taastuenergiast ja keskkonnasõbralikest valikutest, siis tulevikulootus on suur. 1. juunil tutvustatakse külastajatele Jääaja Keskuses uut ja põnevat näitust nimega „Taastuenergia nihutab piire”. See näitus viib külastajad rännakule taastuenergia maailma, tutvustades, kuidas need energiaallikad on meie elu muutnud ja kuidas need aitavad meil luua jätkusuutlikumat ja rohelist tulevikku.

Uurides täpsemalt, kuidas taastuenergia tõesti piire nihutab, saame kõik panustada säästlikumasse ja tasakaalukamasse elustiili. Pea meeles – iga väike valik loeb!

Jääaja Keskus on avatud kogu pühadeaja!

Lihavõtte nädalavahetusel on Jääaja Keskus avatud iga päev kell 10–17. Samuti on avatud meie uus ilme saanud hubane kohvik, kus saab nautida maitavat toitu ja kohvi. Tule ja avasta kevad koos Jääaja Keskusega! Tarbi vähem ja paku kaaslastele elamusi!

Jääaja Keskuse
Kohvik

TAASAVATUD
alates 8. aprillist
T - P kell 11 - 16

Buffee, lõunapakkumised, pidude ja konverentside korraldamine

Jääaja Keskuse
Kohvik

Otsime koostööpartnereid kohalike toidutooraine tootjate hulgast!
Võta ühendust info@jaaag.ee / 5911 3318

Jääaja Keskus kutsub lapsi osalema loomekonkursil:

ENERGIA, MIS PÄÄSTAB MAAILMA

Pane oma fantaasia tööle ja joonista värvimiseks mõeldud pilt, koosta mõistatus või ristsõna!

Saada see postiga aadressil

Saadjärve 20, Äksi alevik, Tartumaa, 60543
e-posti aadressil katrin.beljaev@gmail.com
või **too kohale Jääaja Keskusesse.**

Kõigi saatjate vahel loositakse välja perepilet Jääaja Keskusesse ja kümme üllatusauhinda.

Parimad tööd avaldatakse Kuukirjas, et ka teised lapsed saaksid võitjate loomingust rõõmu tunda!

Võitja kuulutatakse välja 1. juunil toimival lastekaitsepäeval, Jääaja Keskuse Facebooki lehel ja juuni Kuukirjas.

LOE TÄPSEMALT Jääaja Keskuse kodulehelt www.jaaag.ee!

TULEVASED ÜRITUSED

Aprill

- 17.04 kell 19.00 kino "Sal-Saller. See on see, mis paneb elama"
- 19.04 kell 12.00 Munadepühad kogu perele
- 24.04 kell 19.00 kino "Leelo. Ükskord me naerame niikuinii"
- 25.04 kell 19.00 Mälumänguõhtu
- 27.04 kell 16.00 etendus "Mulle meeldib huumor"
- 30.04 kell 20.00 Volbriöö Jüri Homenjaga

Mai

- 05.05 kell 17.00 Külakoosolek
- 17.05 kell 11.00 Kevadlaat
- 23.05 kell 19.00 Mälumänguõhtu

Juuni

- 23.06 kell 20.00 Jaanituli Tabivere Mõisapargis

Tabivere Rahvamaja Mälumänguõhtu
Kohvik Sahuris

21. märts kell 19.00
25. aprill kell 19.00
29. mai kell 19.00

Registreeri oma 4-10-astmeline meeskond aadressil tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või 5044479
Registreerimine avatud kuni 20. märtsi

Kõikmüüki nupukomplekti koostab Kadi Mägi

Toomas Kall
Kõikmüüki nupukomplekti koostab Kadi Mägi

MULLE HUUMOR MEELDIB
ANNE PALUVER HANNES VÖRNÖ

27. aprill 2025
TABIVERE RAHVAMAJAS
Algusega kell 16.00
Pilet 26.- eurot
Sooduspilet 24.- eurot
Lisainfo tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või 5044479

Tabivere Rahvamaja
30. aprill 2025
kell 20.00

Volbriöö
Jüri Homenjaga
03 Juvak Zarin

Pilet eelmüügist
Fientast 10 eurot.
Kohapeal 15 eurot.

Lisainfo tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või 5044479

TABIVERE

Tabivere
Rahvamaja

Sündmused

Mai

18.05 Kevadlaat

24.05 Teatriõhtu "Kapten võtab naise ehk kummast otsast vaadata läbi pikksilma"
Esietendus Wiera teatrit

Juuni

23.06 Jaanipidu.ans. Freddy Tomingas & The RIFF

Juuli

12.07 Suvepidu. Rõõmusbänd, Rein Laaneorg ja President
20.07 Pasunakoori ÖNN TULI
ÕUELE kontsert

August

09.08 Kodukohvikutepäev
Tantsuõhtu "Suvi kestab veel"
Parvepoisid, MILLION BAND

Maarja-
Magdaleena
Rahvamaja

Pühapäeval,
18. mail 2025 kell 10-14
endise meierei hoovialal
Maarja-Magdaleena
Kevadlaat
Müügil istikud, taimed, lilled, amplid,
käsitöö, riided, küpsetised ja muud kaupa.
Avatud
Sirje kohvik
Kell 11-12
Muusikaline meelelahutus
lastele mängud ja hobusõit
Nipinurk
Kuidas istutada ja hooldada suvetilli?
Kaupmeestele
info ja registreerimine tel 5205905
Korraldaja: Maarja-Magdaleena Maaraha Selts
Tere tulemast kaupleva ja
laadarõõme nautima!

WIERA TEATER ESITAB:
24. mail 2025 kell 19
Maarja-Magdaleena Rahvamajas
KAPTEN VÕTAB NAISE
ehk
kummast otsast vaadata läbi pikksilma
Lavale seadnud Peeter Kollom

Näiteseltskond:
Heli Tapai
Eve Vapper
Aili Jalakas
Sirje Kont
Peeter Kollom

Esietendus
Piletid 10 € eelmüügis rahvamajas ja samal ajal
kohapeal. Info tel 5205906

maarja-
magdaleena

Laeva

Laeva
Kultuurimaja

KIPSI VALAMISE TÖÖTUBA
LAEVA KULTUURIMAJAS

22. APRILL 2025
ALGUSEGA 18.00

MIDA SELLES TÖÖTOAS ÕPID:
*KÄELIST OSKUST JA PEENMOTOORIKAT
*MATERJALI TUNDMIST
*KUNSTILIST LOOMINGUT
*KESKENDUMIST

Osalustasu 10.-

Registreeri: 511 0652

Laeva piirkonna rahvakoosolek

Neljapäev, 8. mai 2025
Kell 17:00-19:00
Laeva Kultuurimaja

Ootame teid Laeva Kultuurimaja rahvakoosolekule, et arutada meie kogukonnale olulisi teemasid. See on hea võimalus jagada mõtteid, esitada küsimusi ja panustada piirkonna arengusse.

Tulge kohale, sest iga arvamus loeb!

Kontakt: Tõnis Tõnisoo
Tel: 520 7723

EMADEPÄEVA FOTOSESSIOON
LAEVA KULTUURIMAJAS

"Emadepäev mälestuseks"

Kallid emad/ vanaemad, kutsume teid emadepäeva erilise fotosessiooniga jäädvustama kauneid mälestusi!
Tulge tähistama armastust ja emadust, et need hetked jääksid pildina kestma.

MAI
PÜHAPÄEV 11 12:00-14:00

INFO: BEN.HANSEN-AURI@TARTUVALD.EE

LAEVA KULTUURIMAJA, NOORTEKESKUS JA SPORDIHOONE KUTSUVA

SAMMUKOGUMISE VÄLJAKUTSELE

AJAVAHEMIKUS 12.-25.05

ROHKEM INFO VÄLJAKUTSE KOHTA MAI ALGUSES LAEVA KULTUURIMAJA JA NOORTEKESKUSE FB LEHEL

Info: iren.hansen-auri@tartuvald.ee

Tammistu
Raamatukogu-Külakeskus

Tammistu

Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses
Aprill - August 2025

APRILL
30.04 kell 12:00 Eakate tund

MAI
02.05 kell 16:00-19:00 Mängude õhtu lapsed kuni 15.a.
02.05 kell 19:00 Mängudeõhtu Täisealised ja noored alates 16+
22.05 kell 17:00-19:00 Tartu valla poolt korraldatud Tammistu küla koosolek.
28.05 kell 12:00 Eakate tund

JUUNI
21.06 kell 19:00 Jaanituli. Tasuta!
26.06 kell 12:00 Eakate tund

JUULI
18.07 kell 20:00 Tantsupidu külaplatsil kahe ansambliga: Talent ja Toomas Krall. Pilet 15€ fientast ja kohapeal. Pilet vahetatakse käepäela vastu. Vihma korral külakeskuses.
30.07 kell 12:00 Eakate tund

AUGUST
23.08 kell 15:00 Tammistu külapäev
27.08 kell 12:00 Eakate tund

PROGRAMM

Tartu valla õpilas- ja minifirmad avastavad ärimaailma

Viive Aasma

Tartu valla noored on ettevõtlikud ja loovad! Lähte Ühisgümnaasiumis tegutseb sel õppeaastal üks õpilasfirma ning Tabivere Põhikoolis kaks minifirmat, mille eesmärk on arendada noorte ettevõtlusoskusi ning pakkuda praktilist kogemust äritegevuses. Kui õpilasfirmad on loodud gümnaasiumiastme noorte poolt, siis minifirma asutajad on 7.–9. klassi õpilased.

Lähte Ühisgümnaasiumi ÕF MALEST

Lähte Ühisgümnaasiumi 11. klassi õpilaste loodud õpilasfirma MALEST toodab omanäolisi malekomplekte, mille nupud on loodud 3D-printeriga. Noorte kujundatud malendid on inspireeritud Eesti metsloomadest – näiteks kuningas on karu, lipp hunt ja ratsu põder. Mängulaud on pehme ja kokkupakitav, malendid pakendatud taaskasutatud kangast kottidesse.

Firma juhendaja Tiit Helm tunneb noorte arengut ja pühendumust nähes suurt rõõmu. Ettevõtte loomise käigus on õpilased õppinud tootearendust, turundust ja finantsjuhtimist. Nad on iseseisvalt

tegelenud materjalihangete, disaini ja müügiga ning tutvustanud oma toodet koolides ja hooldekodudes.

„Juhendajana näen, kuidas noored tunnetavad vastutust firma õnnestumise ees. Varsti pärast äriidee otsimisest tekkinud kerget segadust loksusid rollid ettevõttes paika ning töö läks käima. Õpilastega on meil püsinud usalduslik suhe. See tähendab, et olen nende jaoks olemas, kui nad mind vajavad, kuid liigselt ma oma nina nende tootmis- ja müügitegevusse ei topi,“ rääkis Helm.

MALEST on osalenud mitmetel laatal Pärnus, Tallinnas ja ka Tartus, kus pälviti Tartumaa kõige potentsiaalkama õpilasfirma tiitel. See avas neile uukse rahvusvahelisele õpilasfirmade kokkutulekule, kus lihviti müügi- ja esinemisioskusi. Juba on noortel tärganud soov jätkata ettevõtlusega ka pärast õpilasfirma tegevuse lõppu.

„Oleme väga tänulikud Tartu Ärinõuandla Noortelabori meeskonnale, kes on meid koolituspakkumiste ning laadamüügi võimalustega igati toetanud ja innustanud. Sest nagu ütleb MALEST tunnuslause: „Iga käik loeb!“ ei ole Helm kiitusega kitsi.

Tabivere Põhikooli minifirmad

Tabivere Põhikoolis tegutsevad minifirmad MF Ehted ja MF Mugav Muster, mille juhendajaks on Veronika Täpsi. MF Ehted valmistab taaskasutatud materjalidest käsitööna ehteid. Ettevõtlike tüdrukute eesmärk on teenida raha, olles samal ajal keskkonnasäästlik. Minifirma paneb suurt rõhku võimalikult väikese ökoloogilise jalajälje jätmisele. Noored disainivad ja valmistavad ehted ise, kasutades näiteks vanu seisma jäänud pärleid ja nõope.

MF Mugav Muster loodi sooviga valmistada omanäolisi T-särke. Alguses oli plaan kasutada taaskasutatud T-särke, kuid see osutus keerukaks. Nüüd tehakse koostööd reklaamiettevõttega Estonian Gift OÜ, kellelt nad särgid soodsalt ostavad. Disainide valik on olnud mänguline ja kujunenud välja noorte endi eelistuste põhjal. On tehtud ka mõned tellimustööd.

„Minifirmade juhendamine on minu jaoks uus ja põnev väljakutse – olen selles rollis esimest aastat. Nende loojad on seitsmenda klassi õpilased ja kuigi nad on väga tegusad, on tunda ka nende noorust. Paljusid asju tuleb nendega põhjalikumalt lahti rääki-

Lähte Ühisgümnaasiumi ÕF MALEST Tartu laada. Henry Arund, Martin Kool, Robin Vaher, Lisanne Liivat ja Sander Uudeberg. Foto: erakogu

Tabivere Põhikooli MF Ehted. Foto: erakogu

da ja samm-sammult selgitada. Eriti keeruline on olnud müügitöö osa, sest julgusest võrastega suhelda jääb tihti puudu. Samas on tore näha, kuidas nad samm-sammult arenevad. Üks suurimaid motivaatoreid on neile muidugi raha teenimine – nüüdseks on noortele päris hästi kohale jõudnud, kui palju pingutust selle teenimiseks tegelikult vaja läheb. Firma juhtimine pole sugugi nii lihtne, kui alguses tundus, aga just see praktiline kogemus õpetabki kõige rohkem,“ räägib oma kogemusest Täpsi. Täpsi sõnul on suur väljakutse aidata noortel mõista, et minifirma tegemine ei ole lihtsalt meisterdamine, vaid päris ettevõtlus, kus tuleb arvestada hindu, suhelda klientidega ja osata oma toodet esitleda. „Samas on suurim rõõm just nendes hetkedes, kui noored saavad ise aru, et midagi on hästi läinud, või kui nad üksteist toetavad ja koos otsuseid langetavad. Need hetked, kus noorel silmad särama löövad – olgu see esimesest müügist või mõnest heast ideest on olnud mulle kõige väärtuslikum kogemus,“ lisas Täpsi.

Kogukonna tugi

Noortele on ettevõtlusõppes tõhusaks toeks Tartu Ärinõuandla, mis korraldab nii õpilastele kui ka juhendajatele LEEN projekti raames mentorlust ja koolitusi. Samuti viib Noortelabor läbi häkatone ja laatasid, kus noored saavad oma oskuseid proovile panna ka läbi võistlusmomendi. Lisaks toetatakse valikuliselt noorte omaalgatusi.

„Õpilasfirmades osalemine annab noortele võimaluse arendada erinevaid oskusi ning valmistab nad ette edasiseks karjääriks või isegi oma ettevõtte loomiseks. Alati on lootust, et ettevõtlikud noored jäävad või naasevad hiljem kodukanti, et oma kogukonda panustada. Hoidkem nende tegemistel silm peal ja toetagem kohalikke noori ettevõtjaid,“ innutab Noortelabori konsultant Janeli Virnas.

Tabivere Põhikooli MF Mugav Muster. Foto: erakogu

Lähte Noortekeskus Käivitas Uue Podcasti – Tartu Valla Noorte Podcast

Anna Solovjova, Lähte Noortekeskus

Lähte Noortekeskus on alustanud uut ja põnevat algatust – Tartu Valla Noorte Podcasti, mis annab meie Tartu valla noortele võimaluse jagada oma mõtteid, arutada olulisi teemasid ja tuua oma hääled kuulajateni.

Podcasti eesmärk on anda noortele platvorm, kus käsitleda kultuurisündmusi, noorte talente, aga ka kõiki teemasid, mis puudutavad Tartu valla elu. Iga noor saab jagada oma ideid, rääkida oma lugusid ja osaleda aruteludes, mis pakuvad huvi just neile.

Kõik huvilised noored on oodatud aktiivselt osalema! Kui sul on mõtteid, keda võiks saatesse kutsuda või milliseid teemasid käsitleda, siis on sul suurepärane võimalus oma ideed jagada. Selleks võta ühendust noorsootöötaja Anna Solovjovaga e-posti teel: anna.solovjova@tartuvald.ee. Kõik ideed ja panused on teretulnud – see on võimalus, kus iga noor saab oma arvamust ja ideed jagada!

Esimene episood on nüüd saadaval Lähte Noortekeskuse YouTube'i kanalil. Saatejuht Saskia Koser, Lähte Noortekeskuse ja Lähte Ühisgümnaasiumi õpilane, vestles andeka laulja ja Tähtede

Tartu Valla Noorte Podcasti esimeses osas vestles saatejuht Saskia Koser lauluvõistlusel Tähtede Lava osalenud Diandra Leimaga. Foto: Anna Solovjova

Lava osaleja Diandra. Saates räägitakse Diandra muusikukarjäärist, tema kogemustest ning unistustest. See vestlus on tõeline inspiratsiooniallikas ja annab sooja ülevaate noorte tegemistest.

Tartu Valla Noorte Podcast on alles algus. See on võimalus kõikidele noortele, et nende hääled jõuaksid laiemale publikuni. Podcasti tegemisse on oodatud

panustama kõik huvilised – üheskoos suudame anda noortele veelgi enam võimalusi, et oma arvamus ja talentide koht kõlama panna!

Kui sul on huvi või ideid, kuidas kaasa lüüa, siis võta ühendust ja aita kaasa noorte hääle tugevamale kõlamisele Tartu vallas!

Hea Hariduse fondi toel toimus inspireeriv haridushäkaton

Kadi Toomi,
Tabivere Põhikooli koolijuht

2025. a veebruari koolivaheajal kogunesid Tartu valla koolide õpetajad, õpilased ja lapsevanemad, et osaleda Hea Hariduse fondi toetusel korraldatud mini-haridushäkatonil. Sündmus, mida juhtis inspireeriv koolitaja Harald Lepisk, tõi kokku haridusuuendustest huvitatud inimesed Laeva, Maarja-Magdaleena, Lähte, Tabivere ja Kõrveküla koolidest. Lisaks olid kohal ka Tartu valla töötajad, kes panustasid oma teadmiste ja kogemustega.

Päeva eesmärgiks oli ühiselt arutada ja leida lahendusi haridusvaldkonna väljakutsetele, pakkudes uusi ideid ja vaatenurki.

Häkatoni keskmes oli küsimus: „Mida saame koolis teha täna, et õpilane tahaks ka homme õppida?“ Osalejad analüüsisid, mis mõjutab õpihuvi – mis seda tõstab, mis raskendab ja mis hävitab. Aruteludes käsitleti ka ennastjuhtiva õppimise arendamist eri kooliastmetes ning otsiti viise, kuidas luua keskkond, kus õpilased oleksid valmis rohkem pingutama ja otsima vastuseid enda jaoks olulistele küsimustele.

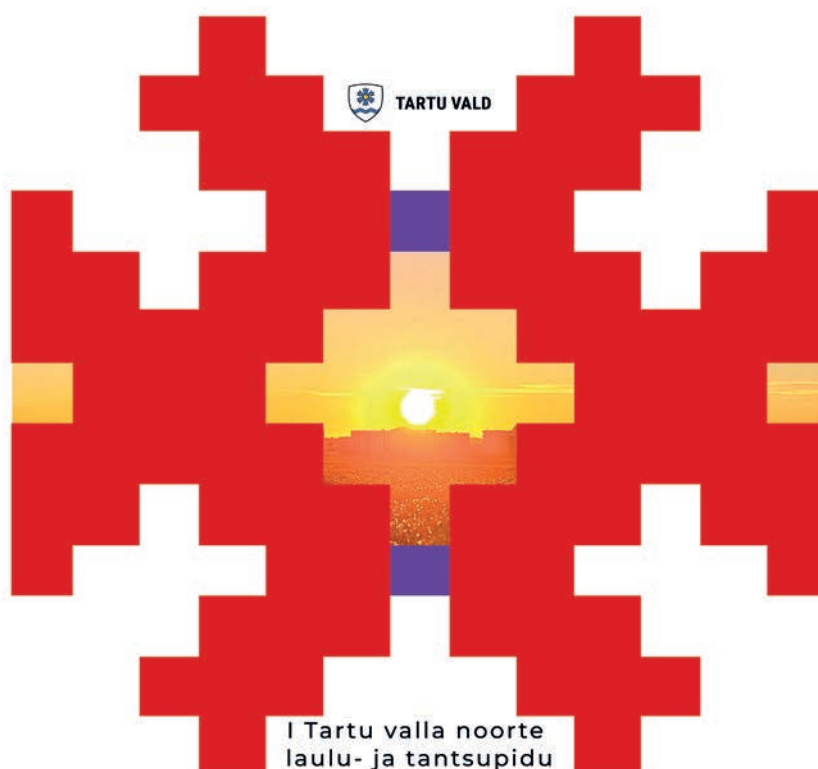
Päeva alustas Harald Lepisk inspireeri-

va kõnega „Teel tulevikukindlaks: oskus lahendada väärtuslikke probleeme“. Ta tõi esile, kuidas lootus ja enesekindlus aitavad muutustega kohaneda ning kuidas teadlik treenimine ja julgus mugavustsoonist väljuda viivad meisterlikkuseni. Tema ettekandest said osalejad praktilisi suuniseid, kuidas arendada oskusi, mis aitavad toime tulla muutliku maailma väljakutsetega.

Päeva jooksul töötati välja mitmeid praktilisi lahendusi, mida osalejad saavad oma koolides kohe rakendada oma töös. Lõpus esitleti ideid grupikaaslastele ning analüüsiti, kuidas neid praktikas testida ja ellu viia.

Häkatonil osalenud töid esile, et sündmus pakkus praktilisi ideid ja innustust, mida oma koolides ellu rakendada. Arutelud ja meeskonnatööd aitasid tuua välja nii väljakutseid kui ka võimalikke lahendusi, mille rakendamine võib tulevikus kaasa tuua positiivseid muutusi. Tartu vald on juba mitmeid aastaid panustanud hariduse arendamisse ning Hea Hariduse fondi toel toimunud häkaton on hea näide sellest, kuidas ühiselt tegutsedes saab luua paremat koolikeskkonda. Suur tänu kõigile osalejatele ning korraldajatele inspireeriva ja tulemusliku päeva eest!

LÄTSI KOOS
LOOJANGUNI

I Tartu valla noorte
laulu- ja tantsupidu

31. mai 2025 kell 16
Maarja-Magdaleena laululava

Eluks Valmis projektipäev Lähte Ühisgümnaasiumis pakkus noortele eluks vajalikke teadmisi

Eva Maria Hanson,
MTÜ Eluks Valmis

10. märtsil 2025 toimus Tartu Valla Hea Hariduse Fondi toel Lähte Ühisgümnaasiumis Eluks Valmis projektipäev, mille eesmärk oli valmistada kooli noored paremini ette iseseisvaks eluks pärast gümnaasiumi lõpetamist. Päeva jooksul avardati õpilaste silmaringi nelja olulise teema osas: isikliku elu visioon, seksuaaltervis ja -kogemus, vaimne tervis ning rahatarkus.

Projektipäev toimus praktilises ja kaasavas formaadis, mis toetas õppekava üldoskuste kinnistamist ja laiendamist, sidudes need päriselu situatsioonidega. Seminare viisid läbi noored koolitajad, kes pakkusid osalejatele noortepärase õppepäeva, rikastades teoreetilisi teadmisi lugudega oma elust, väljakutsetest ja äpardustest varajases täiskasvanueas.

Koostööpartnerid ja läbiviijad

Projektipäeva korraldas MTÜ Eluks Valmis, mis on noortelt noortele algatus ning mille eesmärk on tuua gümnaasiumisse rohkem eluks vajalikke teadmisi alates arвете maksimisest kuni vaimse terviseni välja. Lähte Ühisgümnaasiumi projektipäeva jaoks valiti välja just need neli teemat, mis selle kooli noortele enim korda lähevad.

Päeva viisid läbi kogenud noored koolitajad.

Eva Maria Hanson, MTÜ Eluks Valmis tegevjuht ja projektipäeva projektijuht, kes rääkis seminaris „Minu elu visioon“ isikliku elu eesmärkidest ja vastutuse võtmisest oma unistuste saavutamise üle.

Emma Anni Koppel, Tartu Ülikooli meditsiinitudeng ja seksuaaltervise koolitaja, kes viis läbi seminari turvalise seksuaalkäitumise ja positiivse seksuaalkogemuse teemal.

Elis Riin Tars-Hurt, Tartu Ülikooli arstitudeng, kes keskendus vaimse tervise teemadele ja selle tähtsusele igapäevaelus.

Triin Sooäär, noor ettevõtja ja Laste Õiguste Saadikute koordinaator, kes tutvustas noortele rahatarkuse põhitõdesid ning iseseisvas elus eettulevaid finantsilisi väljakutseid.

Kõik koolitajad: vasakult: Eva Maria Hanson, Emma Anni Koppel, Elis Riin Tars-Hurt, Triin Sooäär. Foto: Marieta Lokk

Noorte tagasiside

Osalejad tõid välja, et projektipäev oli hariv ja praktiline. Eriti hinnati seda, et teemad olid elulised ja seotud noorte igapäevamurede ning tulevikuväljakutsetega. Noored said palju praktilisi nõuandeid ning uusi teadmisi, mida saab kohe oma elus rakendada.

10. klassi õpilane Mia: „Tore vaheldus, mis kindlasti annab tuleviku kohta informatsiooni, mida vajame.“

10. klassi õpilane Getter: „Väga tore oli! Sai nalja ja isegi plastiiniga mängida.“

Abiturient Kaisa: „Soovitan seda kindlasti ka teistele. Haritud saab põhjalikumalt mugavamas/vabamas keskkonnas, mida koolisüsteem tihti pakkuda ei suuda.“

Abiturient Erik: „Oli väga lõbus ja huvitav päev. Ei oodanud, et tänasest päevast palju õpin, kuid juhtus just vastupidi. Kõik seminarid olid huvitavad ja õpetlikud ning nende läbiviijad olid samuti toredad.“

MTÜ Eluks Valmis tegevjuht ja projektijuht Eva Maria Hanson kommenteeris:

„Lähte Ühisgümnaasiumi pere võõrustas meid suurepäraselt! Nendega koostöö sujus kiirelt ja muretult. Mul on hea meel, et meid Tartu valla ainukesse gümnaasiumi vastu võeti, et gümnaasistidele eluks vajalikke oskusi anda. Samuti oli tunda, et noored siiralt tahavad saada neid teadmisi igapäevaelu kohta, mida formaalharidusel meile aega pakkuda pole.“

Lähte Ühisgümnaasiumi huvijuht Kristi Saksing tõi välja Tartu valla Hea Hariduse Fondi olulisuse, mis justnimelt selliste projektide jaoks tuge pakub. „Kuigi gümnaasiuminoortel on elu oskuste valdkonnas väga erinevad algteadmised (kes elab veel vanematega, kes on juba iseseisva elu peal), siis suuremalt jaolt oldi väga tänulikud, sest just otsene info ja kontakt leida tuge oma elus just nüüd ja praegu oligi võimalik.“ lüsis Saksing. Eluks Valmis projektipäev tõestas taas, kui oluline on noortele pakkuda teadmisi, mis aitavad neil paremini toime tulla nii igapäevaelus kui ka tulevikus. Sarnased algatused võiksid saada koolides tavapäraseks, et toetada noorte iseseisvumist ja enesearengut.

Teatrfestivalil lendas üle lava päid

Kristi Jaanus, Maarja-Magdaleena põhikooli näiteringi juhendaja

Lühikestes pükstes Prints tormas verejanuliselt mõõka viibutades Tuhkatriinu kurja kasuõde järel akside taha. Hetk hiljem lendas üle lava lehviv juuksepahmakas. Kuri kasuõde kaotas oma pea.

28. märtsil viis Maarja-Magdaleena põhikool Tabivere Rahvamajas läbi Tartumaa Koolinoorte Teatrfestivali. Festivalil osales 9 kooli 13 etendusega. Etendusi hindasid ja andsid tagasisidet: näitleja ja luuletaja Anne-Mai Tevahi, Piibe teatri juht, näitleja ja lavastaja Arlet Palmiste ja festivali Savilind korraldaja Katrin Luts Harrastusteatri Liidust.

Tabivere rahvamaja saalis elab Roald Dahli „Tuhkatriinu loole“ kaasa värvikas seltskond. On rohelistes lehvivates kleitides murueidetütred, vanapaganaid, printsesse, härgi ja rebaseid, jäneseid ja psühholooge, kuningatest ja Sipsikutest rääkimata. Toimub Tartumaa Koolinoorte Teatrfestival.

Lühikestes pükstes Prints tormas verejanuliselt mõõka viibutades Tuhkatriinu kurja kasuõde järel akside taha. Hetk hiljem lendas üle lava lehviv juuksepahmakas. Kuri kasuõde kaotas oma pea. Saal ahhetab ja hakkab naerma, sest tegemist pole pea, vaid parukaga.

Kõik etendused on säravad ja pakuvad noortele teatrisõpradele suurt huvi. Žürii ülesanne on kõigist kolmest vanuseastmest välja valida parimad lavastused ja anda inspireerivat tagasisidet.

Kõigist kolmest vanuseastmest valis žürii välja kokku kolm lavastust, mis lähevad vabariiklikule teatripäevale esindama Tartumaad.

1.–4. klassi vanuseastmest võitis peapreemia Kambja Ignatsi Jaagu kooli näitering Jana Kääri juhendatud lavastusega „Kuidas vaeslapsed õnne leidsid“.

5.–9. klassi vanuseastmest oli ka edukaim Kambja Ignatsi Jaagu kooli näitering Jana Kääri lavastusega „Võõrandumine“.

Gümnaasiumiastme võitsid Nõo gümnaasistid Kristina Ruderi ja Merili Viksi lavastatud hoogsa ja lustaka „Tuhkatriinu looga“.

Nõo Realgümnaasiumi võidukas trupp. Foto: Liisi-Triin Siimenson

Joosep Pitk Printsi rollis Roald Dahli Tuhkatriinu loos. Foto: Liisi-Triin Siimenson

Žürii jagas ka näitlejapreemiaid.

Algklasside osas said tunnustatud Uni-piha algkoolist topeltrulli eest jänese ja taluperenaisena Jumi Seepter.

Vara põhikoolist võitis „Tantsud hõbemetsas ehk läbitantsitud tallad“ kuninga rolli eest näitlejapreemia Uku Sarapuu.

Keskastme õpilastest said näitlejapreemiaid Maarja rolli eest lavastuses „Pealt-nägija“ Elisabeth Haossar J. V. Veski nim. Maarja-Magdaleena Põhikoolist ja Harriette-Liis Kuus Rõngu Keskkoolest. Gümnaasiumi astmes said näitlejapreemia ema rolli eest lavastuses „Tavalised inimesed“ Nõo Realgümnaasiumi õpilane Sofie Pärt ja päid raiuva printsi rolli eest lavastuses „Tuhkatriinu lugu“ Joosep Pitk Nõo Realgümnaasiumist. Rõngu Keskkoolest sai näitlejapreemia Emily Saaremaa.

Näitleja Anne-Mai Tevahi kinnitas, et naljakat ja pöörast Printsi mänginud Joosep Pitk oli Tabivere teatripäeval tema lemmiknäitleja.

Žürii jagas ka eripreemiaid. Anne-Mai Tevahi eripreemia läks Rõngu Keskkoolele ja juhendaja Erle Mägile, Arlet Palmiste eripreemiad läksid juhendajatele: Kristi Jaanusele Maarja-Magdaleena põhikoolist ja Romet Pillerile ning Hanna-Liisa Starkele Rõngu Keskkoolest.

Lisaks edasipääsule vabariiklikule teatrfestivalile võitis Kambja Ignatsi Jaagu kool ka võimaluse korraldada 2026. aasta Tartumaa koolinoorte teatrfestivali. Teatrfestivali toetasid: Tabivere rahvamaja, Vanemuine, Elistvere Loomapark, Palamuse muuseum, Kalevipoja koda, Türi elamuspark, Tartu vald, Kultuurkapital, kohvik Sahver. Suur-suur aitäh! Head teatrisõbrad, kohtume järgmisel aastal Kambjas!

„Rahupesa – RAHU pesa“

Karin Konsa,
Raadi Lasteaed Ripsik eripedagoog

**... on turvaline ja rahulik koht
tugevate tunnetega toimetulekuks.**

Nii juhataas koolitaja Liis-Marii Võik sis-
se 6. märtsil Raadi Lasteaed Ripsikus
toimunud Rahupesa koolituse. Saime
teada, mis on rahupesa, milleks ja kui-
das seda kasutada ning mis vahendeid
sinna võiks varuda. Käisime läbi Rahu-
pesa loomise sammud koos näidetega.
Meile räägiti, kuidas on Rahupesa
lastele kasulik ning mis kokkulepped
seal kehtivad. Räägiti ka sellest, mida
Rahupesa ei ole. Lõpetuseks valmistasi-
me koos sädeluspudeli Rahupesa jaoks.
Suur aitäh Hea Hariduse Fondile, tänu
millele sai antud koolitus teoks!

„Agressiivselt käituva lapse toetamine“

Karin Konsa,
Raadi Lasteaed Ripsik eripedagoog

28. märtsil toimus Raadi lasteaias Rip-
sik koolitus „Agressiivselt käituva lapse
toetamine“ ning koolitajaks oli VERGE
ridadesse kuuluv ja Tartu Herbert Ma-
singu koolis töötav sotsiaalpedagoog
Siim Värvi. Koolitus sai võimalikuks
tänu Hea Hariduse Fondile ning oli
suunatud Tartu valla lasteaedade tu-

gispetsialistidele ning tasandusrühma
meeskondadele. Koolitusel käsitleti ju-
riidikat, suhtlemist konfliktolukorras
ning turvalisi esmaseid sekkumisteh-

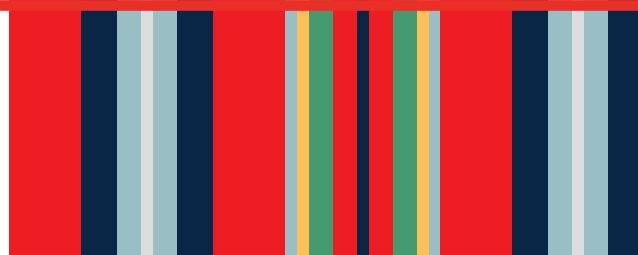
nikaid. Jõuti rääkida ka kriisiplaanist
ning enesehoiust. Kõlama jäi Verge koo-
lituste mõte, et erinevatel sekkumistel
tuleb hoida enda ja teiste väärikust.

ÄKSI ALEVIKU KOGUKOND KUULUTAB VÄLJA MEENEKONKURSI

Konkursi eesmärk on leida toredad ja praktilised
kingitused, mida sobib kinkida nii väikestele kui ka
suurtele, nii naistele kui ka meestele, nii omadele kui ka
külalistele.

Konkursile ootame huvitavaid ja omanäolisi esemeid,
mille valmistamisel või kujundamisel on kasutatud meile
omaseid materjale, motive ja sümbolikat: materjali- ja
tehnikavalik on vaba.

Konkursi ajakava

Konkursi väljakuulutamine: 14.04.2025.
Konkursitööde esitamise tähtaeg: 12.–17.05.2025.
Konkursitööde esitamise asukoht: Äksi raamatukogu.

Saabunud töid hindab viieliikmeline žürii, kuhu kuuluvad
kolm Äksi aleviku kogukonna MTÜ liiget, üks disainialase
taustaga ja üks tootmisalase taustaga liige. Ettepaneku
žüriis osalemiseks teeb konkursi korraldaja personaalselt
ja koosseis tehakse teatavaks koos tulemuste
väljakuulutamisega 23.05.2025.

Loe konkursi tingimuste ja tulemuste hindamise kohta
täpsemalt veebileheküljelt www.aksi.ee

Puugid on taas liikvel: kuidas kaitsta oma lemmikut?

Ravimiamet

Eestis esineb peamiselt kahte liiki puuke – võsapuuk (*Ixodes ricinus*) ja laanepuuk (*Ixodes persulcatus*). Nende aktiivsem tegutsemisperiood on aprillist oktoobrini.

Puugid on eriti ohtlikud koertele, sest nad võivad levitada mitmeid haigusi, millest Euroopas levinumateks on puukborrelioos, babesioos, erlihhiios ja anaplasmoos. Kassid haigestuvad harvem, kuid ka neid võivad ohustada puukide poolt levitatavaid haigused – borrelioos, hemobartonelloos ja tulareemia. Ravimiameti spetsialist Epp Ülevaino selgitab, kuidas oma lemmikut puukide eest kaitsta.

• REGULAARNE KONTROLL

Puugirohkel ajal tuleb lemmiklooma karvkate pärast iga jalutuskäiku üle kontrollida ja leitud puugid kiiresti eemaldada.

• KASUTA PUUGITÕRJEVAHENDIT

See on efektiivseim viis lemmiklooma kaitsmiseks. Puukide ennetamiseks koertel, kassidel ja tuhkritel on võimalik kasutada mitmesuguseid ravimeid. Ravimid erinevad toimeaine, manustamisviisi ja toime kestuse poolest. Saadaval on nii käsimüügiravimeid kui ka retseptiravimeid, viimaseid saab loomale välja kirjutada loomaarst. Ravimid, mis toimivad puukide vastu, sobivad sageli ka mitmete teiste välis- ja siseparasiitide tõrjeks.

• RAVIMI VALIKUL ARVESTA LOOMA ELUVIISI

Pane tähele, et mõne puugivastase ravimi kasutamisel ei tohi sellega ravitud lemmikut lasta ujuma veekogudesse, kuna ravim võib olla toksiline kaladele või teistele vees elavatele olenditele. Vali puugivastane ravim vastavalt sellele, milline on sinu lemmiku elustiil. Tõrjevahenditest saab kasutada näiteks täpilahuseid, ravikaelarihmasid või tablette. Erinevatel ravimvormidel ja toimeainetel on erinevad omadused, sh näiteks toime kestus. Sobiva tõrjevahendi leidmiseks saad pidada nõu loomaarstiga.

• TUTVU PÕHJALIKULT RAVIMI PAKENDIS OLEVA INFOLEHEGA VÕI PEA NÕU SPETSIALISTIGA

Enne puugivastase ravimi manustamist tutvu põhjalikult ravimi pakendis oleva infolehega ning veendu, et ravim on Sinu lemmikloomale näidustatud ja ohutu ning oskad seda loomale õigesti manustada. Kahtluse korral pea kindlasti nõu loomaarstiga või apteekriga.

Ka vaksineerimist ei tohi unustada

Vaksineerimine on lihtne ja efektiivne meetod, et kaitsta oma lemmiklooma paljude ohtlike, surmaga lõppevate nakkushaiguste eest.

Looma vaksineerimine on tõhusam ja odavam kui hilisem haiguse ravi. Samuti on vaksineerimine väga palju ohutum kui vaktsiinvälditavate haiguste läbipõdemine. Mõnedele vaksineerimisega välditavatele haigustele ravi puudub – näiteks marutaud, millele toimivat ravi ei ole ja millesse haiges-

tumine lõppeb alati surmaga.

• Eestis on kohustuslik ainult marutaudivastane vaksineerimine, mida tuleb teha vähemalt iga kahe aasta järel. Teiste haiguste vastu vaksineeritakse loomi omaniku soovil, võttes arvesse konkreetse looma elustiili ja riski haigustekitajatega kokku puutuda.

• Ka reisiv loom peab olema vaksineeritud. Enne välismaale reisimist tuleb varakult välja selgitada sihtriigi nõuded vaksineerimisele – need võivad olla Eestis kehtivatest nõuetest erinevad, samuti peab arvestama, et esmakordsele vaksineerimisele võib järgneda n. ö ooteaeg, mille kestel loomaga veel reisida ei tohi. Näiteks rakendub 21 päeva pikkune ooteaeg esmasel vaksineerimisel marutaudi vastu, aga ka juhul, kui eelmise vaktsiini kehtivus on lõppenud enne järgmist vaksineerimist.

• Eriti tähelepanelik tasub olla, kui soovetakse reisida riikidesse, mis ei kuulu Euroopa Liitu – tuleb arvestada, et nendest riikidest Eestisse tagasi pöördumisel tuleb täita nõudeid, mis rakenduvad kolmandatest riikidest Eestisse toodud loomadele. Teatud riikidest tagasi pöördumisel ei piisa ainult kehtivast marutaudivastasest vaksineerimisest, vaid peab olema määratud ka marutaudi antikehade tiiter vastavalt nõuetele.

Oma lemmiklooma vaksineerides kaitsed mitte ainult enda lemmikut, vaid takistad oluliselt ka ohtlike nakkushaiguste levikut!

Võõrnälkjaid korja oma aiast kohe kevadel!

Eike Tammekänd,
Keskkonnaameti loodushoiutööde
büroo juhataja

Hispaania teetigu ja mustpeanälkjas on Eestis levinud nälkjate võõrliigid, kes on aiapidajale tülikad kahjurid.

Nad toituvad peamiselt aiasaadustest ja põllumajanduskultuuridest. Hispaania teetigu on juba laialt levinud üle terve Eesti. Mustpeanälkjas on ennast aedadesse sisse seadnud viimastel aastatel, praegu teadaolevalt on ta lisaks Harjumaale levinud ka Saare- ja Viljandimaale. Selleks, et nad sinu aeda ei satuks, tasub tegutseda

ennetavalt. Kui kutsumata külalised on juba aeda jõudnud, tuleks nende ohjamisega tegeleda järjepidevalt ja koostöös kogukonnaga.

Hoogustunud üleilmne taimekaubandus on põhjus, miks kutsumata nälkjaliigid uutesse piirkondadesse „reisivad“. Peamiselt toome nad oma aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga, kus võivad peituda nii täiskasvanud isendid kui ka munad. Piisab ainult kahest isendist või munakogumist, et liik saaks aias paljunema hakata. Nälkjate arvukusele aitavad kaasa ka niiske ja soe kevad-suvi ning pehmed talved.

Kuidas vältida võõrnäljaliikide sattumist oma aeda?

• Ära too lille- ja põõsataimi oma aeda piirkondadest, kus leidub hispaania teetigu ja mustpeanälkjat.

• Kontrolli isikute mullapalle. Kui võtad mullapalli potist välja, peaksid teomunad olema hästi nähtavad. Leitud munad hävita keevas vees.

• Istikute soetamisel hoiu neid mõni nädal karantiinis. Seo mullapalli ümber läbipaistev kilekott ja kinnita see tihedalt ümber istiku varre. Aeg-ajalt kontrolli, kas kilekoti sees on munadest koorunud nälkjaid. Olenevalt taimest hoiu istikut poolvarjulises kohas, kasta

ja jälgi seda. Hävita kotti sattunud isendid keeva veega.

Mida teha, kui võõrnälkjad on juba aias?

• Tõrjetööga on oluline alustada juba aprillis-mais, kui esimesed täiskasvanud loomad välja ilmuvad. Kõige tõhusam on täiskasvanud isendite ja munade kokku korjamine, keeva veega üle valamine ja seejärel umbes labida sügavusele mulda kaevamine. Iga isend, kes maikuuks muneda jõuab, võib juulikuuks anda u 400 järglast.

• Kontrolli regulaarselt aias varjulisi ja niiskeid kohti, mida soe õhk ja päike lihtsasti ei kuivata. Korista lehehunnikud, kaeva kompostihunniku pealmine kiht sügavamale, võimalusel lõika lopsakate taimede ja põõsaste alused puhtaks. Terrassialused, kasvuhoone servad, kõrge ja niitmata rohi, kaevuääred jms kohad on nälkjatele sobivad peitumis- ja munemispaidad.

• Nälkjate kokku meelitamiseks võid kasutada õllelõkse, arbuusikoori ja muid mahlaste köögiviljade jääke. Paiguta meelituskohade lähedusse lauajuppe, mille alla saavad nälkjad päeval peituda. Sealt on neid lihtne üles leida.

• Nälkjate järjepideval tõrjumisel on oluline koostöö naabritega. Vastasel juhul on naabruses neist võimatu vabaneda. Koostöös peitub jõud!

• Kindlasti ära vii elusaid nälkjaid mujale loodusesse (metsaserva, niidule, parki). Nii ei levi võõrliigid mujale. Loo-

VÕÕRLIIK: HISPANIA TEETIGU

VÕÕRLIIK: MUSTPEANÄLKJAS

duses saavad nälkjad kontrollimatult paljuneda ja edasi levida ning varem või hiljem jõuavad nad inimeste aedadesse tagasi.

• Väldi teomürkide kasutamist! Need ei ole hispaania teeteo tõrjumisel kuigi mõjusad, küll aga hävitavad mürgid kohalikke kasulikke liike. Teomürgid ohustavad ka tigudest toituvaid loomi-linde (nt siilid) ja koduloomi (nt kassid, koerad).

Rohkem infot leiad Keskkonnaameti kodulehelt.

Hispaania teetigu

- Silmapaistvalt suur – kehapikkus 10–14 cm.
- Hingamisava asub mantlikilbi eesosas.
- Keha värvus varieerub tumepruunist punakate, oranži, kollakate ja beežide toonideni. Keha kattev lima on oranžikaskollane.

- Pea on enamasti kehast tumedam.
- Talla serv kehaga umbes sama värvi ja silmatorkavate tumedate triipudega.
- Munad valkjad, kergelt läbipaistvad, u 3 mm läbimõõduga. Paiknevad u 20–30 (40) kaupa koos.

Mustpeanälkjäs

- Väike – kehapikkus 3–5 cm.
- Hingamisava asub mantlikilbi tagaosas.
- Keha värvus hallikas-pruunides toonides.
- Pea on sinkjas-musta varjundiga.
- Iseäraliku välimuse tõttu kergesti äratuntav.

PANE TÄHELE! Hävita ainult võõrliike ja hoia kodumaiseid! Paljud kodumaised teod on aiapidajale kasulikud, näiteks tekitavad huumust ja söövad võõrnälkjate mune.

Tartu valla BMX krossiratturid lõpetasid edukalt talvise hooaja

| Allar Aardevälja

14. Tartu Linna Talviste Meistrivõistluste finaaletapp toimus 15.-16.märts 2025, kus selgitati lõplikult välja talvehooaja parimad sõitjad. Kokku võisteldi novembrist alates viiel etapil. Sarjas osales üle 120-ne sportlase Eestist, Lätist ja Leedust. Meistrivõistlustel olid Tartu valla noored erinevates vanuserühmades taas väga edukad. I koht – Hans Helemets (B11-12), Gregor Sahk (B13-14) ja Andrus Möttus (CR 30+) II koht – Ats Helemets (B9-10), Kristen Kaur Aardevälja (B11-12), Heron Helemets (B15-16)

Vasakult: Andrus Möttus, Kristen Kaur Aardevälja, Gregor Sahk, Heron Helemets, Hans Helemets, Markus Möttus. Foto: Britta Jürgenson ja Geidi Tilger

III koht – Markus Möttus (B 15-16) Tublid sõidud tegid ka teised BMX ratturid (Kõu Valli, Rami ja Heron Männimets jt), kuid karikatega auhinnati vaid kolme parimat.

Sellel aastal toimuvad Euroopa meistrivõistlused (EM) Lätis Valmieras ja maailmameistrivõistlused (MM) Taani

pealinnas Kopenhaagenis, mis asuvad Eestile suhteliselt lähedal. Mitmed Tartu valla BMX ratturid plaanivad neil võistlustel osaleda. Lisaks toimub suvehooajal palju teisi võistluseid Eestis, Lätis Soomes jne. Soovime kõikidele BMX krossisõitjatele kiiret jalga ja edukat hooaega!

Muudatused maakonnaliinidel alates 01.04.2025

| Tartumaa Ühistranspordikeskus

• **Liinil 334 Elva – Otepää – Kammeri – Pangodi – Kambja – Tartu (püha-päeviti kell 09:30) muutub marsruut Kodijärve – Kambja liinilõigul.**

Liin teenindab seda lõiku marsruudil VÄIKE-KODIJÄRVE – PALUMÄE – RIIVIKU – KAVANDU – KOIDU – PANGODI – SAVI – RÕIKA – KIISA – ÜLASE – KAMBJA PARK – KAMBJA.

Ära jäävad peatused KODIJÄRVE (asendab peatus VÄIKE-KODIJÄRVE), PIKKAARE, PANGODI JÄRV (asendab peatus PANGODI), PUNTUSE, VISSI, RAANITSA, LUBJA, PAALIMÄE ja VEDUSILLA.

NB! Peatustes KAVANDU ja KOIDU sisenemine Pangodi-suunalises peatuses. Muutuvad peatuste läbimisajad.

• **Liin 435 Illi suvilad – Luke – Nõo – Tartu** (tööpäeviti perioodil 1. sept – 15. juuni kell 07:33) ei teeninda enam peatuseid ETSASTE, SASSI, KÄÄNI, KURVI ja SAVIPERA seoses nõudluse puudumisega. Sõiduplaani on lisatud SUNTSI peatus. Muutuvad peatuste läbimisajad lõigul ILLI SUVILAD – SUNTSI.

• **Liinil 737 Tartu – Kõrveküla – Tammistu – Taabri – (Aaviku)**, (tööpäeviti perioodil 1. sept – 15. juuni kell 14:00) on viimased peatused SARAPUU ja AAVIKU muudetud nõudepeatusteks (teenindatakse ainult soovija olemasolu korral).

• **Liin 819 Tartu – Kavastu – Sääsküla – Tartu** (tööpäeviti kell 16:00). TAMMISTU peatuses (kell 16:50) toimub edaspidi sisenemine ja väljumine Tartu-suunalises peatuses.

• **Liin 838 (Mandli) – Mehikoorma – Võnnu – Luunja kool – Tartu** (tööpäeviti kell 06:15) jäävad sõiduplaanist välja peatused RÄPINA BUSSIJAAAM, KÖSTRIMÄE, TOOTSI, RAADAMA, LUHAMÄE, LINTE, TAMMISTU, SAAREPERA, HIIREPALU, NAHA, KALSA, MEEKSI ja VESKI seoses sõitjate vähesusega. Sõiduplaani on lisatud peatused MANDLI, JÕEPERA, PIHUSTE ja PIIROJA, mida teenindatakse ettetellimisel (sisenemissoovi korral helistada hiljemalt eelneval päeval kella 20-ks tel 5213 555).

• **Liinil 919 (Aaviku) – Taabri – Kõrveküla – Lähte** (koolipäevadel kell 07:10) on AAVIKU ja SARAPUU peatused muudetud nõudepeatusteks. Sisenemissoovi korral helistada hiljemalt eelneval päeval kella 20-ks tel 5213 555.

• **Liinil 930 (Kureküla) – Rannu – Elva – Rannu – Väike-Rakke – (Järveküla)**, (esmaspäeviti kell 09:05) on peatused KUREKÜLA, ALAKEERDI, RANNU APTEEK ja LÜLLE muudetud nõudepeatusteks. Sisenemissoovi korral helistada hiljemalt eelneval päeval kella 20-ks tel 5213 555.

• **Liinil 933 Sillaotsa – Roiu – Lange – Roosi – (Uniküla rist)**, (koolipäevadel kell 14:45) jäävad sõiduplaanist välja peatused KALEVI, KULPNA ja HAMMASTEPÕIK seoses nõudluse puudumisega.

Lähem info Tartumaa Ühistranspordikeskuse kodulehel
transport.tartumaa.ee
ja sõiduplaaniportaalis
www.peatus.ee.

Riigiinfo telefonilt 1247 saab küsida nõu, kuidas tagada lähedaste valmisolek kriisideks

| Häirekeskus

Seni on saanud kriisivalmiduse infot veebilehelt olevalmis.ee, kuid alates 24. märtsist saab küsida kriisivalmidusest ja -varudest, ohuteavitusest, varjumisest ning ulatuslikust evakatsioonist ka riigiinfo telefonilt 1247.

Riik on viimastel aastatel aktiivselt tegelenud elanikkonna teadlikkuse ja oskuste arendamisega, et inimesed suudaksid kriisiolukordades paremini toime tulla. Järgmise olulise sammuna hakkab Häirekeskuse hallatav riigiinfo telefon 1247 jagama teavet kriisivalmiduse ja -varude, ohuteavituse, varjumise ning ulatusliku evakuatsiooni kohta.

„Turvalisus algab meist endist – meie teadlikkusest, valmisolekust ja tegutsemisoskustest. Riik saab pakkuda juhiseid ja tuge, kuid iga inimese panus oma kodu ja lähedaste kaitsmisel on hindamatu. Mida paremini me ise oleme

kriisideks valmistunud, seda tugevam on kogu ühiskond. Riigiinfo telefon 1247 ja olevalmis.ee aitavad leida vastuseid, kuidas iseenda, oma pere, kogukonna kriisivalmidust luua,“ sõnas Siseministeeriumi kriisivalmiduse ja elanikkonnakaitse asekancler **Tuuli Räim**.

Häirekeskuse teenuste juht **Karmen Oks** tõdes, et viimastel aastatel on riigiinfo telefoni roll märkimisväärselt kasvanud. „Kui alustasime nelja partneriga, siis tänaseks on koostööpartnerite arv kahekordistunud ning teenus on kasvanud koos ühiskonna vajadustega. Kriisi ajal vastame kriisiinfoteenuse kõnede ja jagame vajadusel ka kannatanuinfot, nüüd lisandub sellele kriisivalmiduse ja elanikkonnakaitse info jagamine. See on loogiline ja otstarbekas samm – kui ühes asutuses on välja töötatud toimiv ja usaldusväärne teenus, siis seda tuleb maksimaalselt kasutada.“

„Päästeameti ülesanne on anda kõikidele Eesti inimestele vajalikud teadmised

ja oskused, et tulla kriisides võimalikult hästi ja iseseisvalt toime. Elame kriiside ajastul ja peame olema valmis erinevate ootamatustega toime tulema. Ukraina võitlusest Venemaa agressiooni vastu oleme õppinud, et ühiskond on võimeline toimima ka väga tõsisel kriisil, kui inimesed on selleks valmistunud. Elanikkonnakaitse algab teadlikkusest ja valmisolekust,“ ütles Päästeameti peadirektori asetäitja Martin Lambing. Riigiinfo telefon 1247 on kättesaadav ööpäevaringselt eesti, vene ja inglise keeles. 1247 vahendab teavet riigiteede (Transpordiamet), keskkonna (Keskkonnaamet), politsei teenuste ja maismaapiiri ületamise (Politsei- ja Piirivalveamet), liiklusõnnetuste vormistamise (Eesti Liikluskindlustuse Fond) ning Päästeameti teenuste ja kriisivalmiduse (Päästeamet) teemadel. Valimiste eel, ajal ja järel saab 1247-lt infot valimiste kohta.

EELK Tartu Maarja Kogudus

Kõik sündmused toimuvad Tartu Maarja kirikus aadressil Pepleri 1.

Jumalateenistused toimuvad tavapäraselt pühapäeviti kl 12.00

Igapühapäevaselt toimuvad veel: kl 11.00 pühapäevakoolitund kooliealistele lastele (kuni 11.05), kl 11.30 ülistuskool (avatud kõigile sõltumata vanusest, kuni 11.05), kl 12.00 (jumalateenistuse ajal) pühapäevakool noorematele lastele (kuni 11.05). Peale jumalateenistusi on kaetud kohvilaud ja koguneb palvegrupp.

Iganädalaselt toimub neljapäeviti kl 17.00 kooriproov. Koori on uued lauljad väga oodatud!

E, 21.04 kl 9.00 2. ülestõusmispüha palvus

T, 22.04 kl 16.00 jumalateenistus erivajadustega inimestele

R, 25.04 kl 18.00 ansambli Eluallikas kontsert

P, 11.05 pärast jumalateenistust eakate teetund ja kl 14.00 Nõo kiriku meesansambli ja Otepää koguduse ansambli emadepäeva kontsert tornisaalis

P, 18.05 kl 12.00 Cantate pühapäeva jumalateenistus, kaasa teenib koguduse koor

T, 20.05 kl 17.00 erivajadustega inimeste piibliring

TARTU VALLA KAUNIS KODU 2025

Tartu Vallavalitsus kutsub üles märkama Tartu vallas asuvat kaunist koduaeda, korraldatud tootmishoone ümbrust või põnevat üldkasutatava hoone õueala ning esitama neid konkursile.

Kategooriad:

- ✓ Kaunis kodu ja aed
- ✓ Kaunis kortermaja ja ümbrus
- ✓ Kaunis üldkasutatav hoone koos välialaga
- ✓ Kaunis avalik ruum
- ✓ Kaunis tootmis- või ärihoone teenindusõu
- ✓ Tähelepanuväärne keskkonnategu
- ✓ Elurikkaim kaunis kodu

Esite kandidaat
hiljemalt 30. aprillil!

Lisainfo:
<https://tartuvald.ee/kaunis-kodu-2025>

Reelika, Vete, Merike!

*Tulevad tagasi lood ja luiged,
tuleb tagasi pääsulind.*

*Ei tule tagasi elatud aastad,
kuid nooreks jäägu te süda ja hing!*

Palju õnne!

Maarja-Magdaleena Maarahva Selts

*Palju õnne pisipõnni
sünni puhul!*

Frederic Parts	14.02.2025
Iiris Nagel	09.03.2025
Brent Haabmets	10.03.2025
Rico Pindus	10.03.2025
Eugen Villemson	13.03.2025
Meribel Parts	13.03.2025
Linda Marie Rohtla	13.03.2025
Diore Dolgi	18.03.2025
Remi Liivamets	20.03.2025
Romet Zeiger	23.03.2025
Ivar Hipponen	23.03.2025
Annabel Luna Peipsi	24.03.2025

EVI, LEILI, ENDEL, ARVO !

*Kevadlinnud laulukooris
tervist teile hõiskavad,
sinililled murulooris
kingituses õitsevad!*

Suured, suured õnnesoovid

Laeva pensionäride seltsilt

Ootame kevadkontserdile

Kevad on oma täies ilus kohale jõudnud. Linnukoor rõkkab laulda ja ärgitab meidki oma laulu lahti lööma.

4. mail kell 16.00 on muusikasõbrad oodatud Kõrveküla Põhikooli aatriumisse. Kevadise muusikaelamuse pakuvad Väägvere Pasunakoor (dirigent Kersti Perandi) ja lauluõpilased Tartu valla muusikakoolist: Stefi Jõgisu, Claudia Valge, Chaterine Valge, Lenna Lotta Urmann ning Evar Silm (õpetaja Ele Sonn).

Esitamisele tulevad parimad palad eesti levimuusika klassikutele nagu Valter Ojakäär, Uno Naissoo, Kustas Kikerpuu, Raimond Valgre jt. Algselt Eesti Raadio estraadiorkestri saatel kõlanud palad on pasunakoorige seadnud Tanel Aavakivi ja Mati Põdra.

Tule ja saa osa muusikute laulu- ja pillimängurõõmust!

Väägvere Pasunakoori ja Tartu Valla Muusikakooli lauluõpilaste ühine

Kevadkontsert

4. mail 2025 kell 16
Kõrveküla Põhikooli
aatriumis

Solistid:
Evar Silm,
Stefi Jõgisu,
Claudia Valge,
Chaterine Valge,
Lenna Lotta Urmann.

Väägvere
Pasunakoor

Luulekevad 2025

Ootame kõigilt luulehuvilistelt mistahes teemadel võistlusluuletusi (soovitavalt 5–6) 15. maini e-posti aadressil intuitiiv@gmail.com

Võib esineda ka varjunime all, kuid meile palume teatada ühtlasi oma õige nime, aadressi, telefoni, vanuse, õpilastel kooli ja klassi või kursuse, täiskasvanuil vanuse ja elukutse.

Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trükis luulevihikuna.

Eesti Luuleklubide Liit

80

Aime Märtsen!

*Ole siiras ja raskusi trotsiv,
elulainetest kuukilde otsiv.*

*Ole värss lainelaulust ja veest,
taevasinast ja pilvede teest!*

*Õnnitlevad: Ele, Milli, Kaire, Grete,
Janek ja Edmar.*

Armas juubilar Riina Karu Laevas!

*Kaunis kui päike, elu sul olgu,
kurvastus koormana iial ärgu tulgu.
Õnn sul õitsegu, taevast sind kaitsegu,
süda alati õnne maitsegu!*

*50. juubeli puhul õnnitlevad:
Tiiu, Aime ja Vahur.*

Teenused / Ost / Müük

Ostan raamatuid, piibleid, hõbedat, sõlgi, ehteid, lusikaid, kellasid, merevaiku, münte, märke, medaleid, fotosid, maale, seinapilte, kujusid, keraamikat, tarbeklaasi jm vanavara! Raha kohe! 56495292

Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage. coreteloy@gmail.com 58142386

Müüa laagerdunud hobusesõnnikut turba allapanuga. Sobilik aiamaale, peenraste ja kasvuhoonesse. Transport. Kotiga või väikekalluriga koju. Info: 5018431

Okste jt aiapäätmete äravedu, murdunud okste lõikus, hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, kruntide korrastus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu. Kontakt trimhek@gmail.com 589 77 133

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306

Müüa lõhutud küttepuid. Tel 53457403 ja 53403583

Teenused / Ost / Müük

POTTSEPATÖÖD. Ahjud, pliidad, kaminad, korstnad. Ehitus ja remont, ahjupassi väljastamine. KARU AHJUD OÜ, 514 6388, info@karuahjud.ee

Vajad uut vihmaveerenni või katusele lumetõkked puudu?

- Katuseredeliid
- Lumetõkked
- Vihmaveerennide paigaldus
- Käiguteed ja platvormid

☎ 527 1059
✉ info@vihmaveerennid.ee
🌐 vihmaveerennid.ee

30 AASTAT KOGEMUST!

Kvaliteetne | Usaldusväärne | Operatiivne

Teenused:

- ✦ Teede ehitamine ja hooldamine
- ✦ Kruusavedu koos paigaldusega
- ✦ Hõõveldamine
- ✦ Tolmutõrje
- ✦ Lume- ja libedusetõrje
- ✦ Liiva, kruusa ja kiillustiku müük
- ✦ Kaevetööd
- ✦ Heakorratööd
- ✦ Niitmistööd
- ✦ Liikluskorraldus
- ✦ Tänavavalgustuse ehitamine ja hooldamine
- ✦ Soojusenergia tootmine ja müük
- ✦ Lähte kaugküttepiirkonnas

www.tartuvallahaldus.ee • haldus@tartuvald.ee • +372 56 474 475
FB: Tartu Valla Haldus

Sõiduõppe ABC moto- ja autokool

Nii algajatele kui professionaalsetele juhtidele.

Pakume nii kategooriaõpet kui koolitusi kutselistele mootorsõidukijuhtidele.

Vaata meie kodulehte või helista ja kirjuta.

☎ 50 78 230

www.sõiduõppe.ee

Sõiduõppe ABC
asub Tartus Kalda tee 30

Tänavakivi paigaldustööd, vesi, kanali, drenaazi ehitus.

Tel: 55 649 350
info@rohelineheakord.ee

Roheline
H E A K O R D

Laeva Põhikool tähistab 260. aastapäeva

Ootame vilistlasi,
endiseid õpilasi ja töötajaid
kooli aktusele ja
õhtusele peole

17. mail 2025

Õhtusel peol astub üles ansambel REGATT

Osalustasu on võimalik kanda Tartu Vallavalitsuse
a/a EE232200221031405424.

Selgituseks Laeva kool 260 ja peol
osaleja nimi (neiupõlvenimi).

Osalustasu kuni 1. mai 30 eurot, edaspidi ja
ürituse päeval kohapeal 35 eurot.

5. MAYERI RAADI TÄNAVAJooks

26. aprill 2025

Tartu vald,
Majoraadi Park

7km põhijooks
tervisekõnd
400m lastejooks
1km noortejooks

INFO JA REGISTREERIMINE:
sport.tartuvald.ee

Mayeri

TARTU VALLA

OTT

OTSE TOOTJALT TARBIJALE

Tule soeta kohalikelt
tootjatelt kodumaist
toodangut!

RAADI

14.mai

28. mai

kell 16.00-18.00

KÕRVEKÜLA

7. mai

21. mai

kell 16.00-18.00

Lisainfo: Oliver Suvi 5802 1345
www.tartuvald.ee

Raadi Kevadlaot 2025

25. mail

Kell 11-15

Majoraadi pargis

Kevadlaadal osalemiseks kirjuta e-mailile
birgitpai@gmail.com

LÄTSI KOOS LOOJANGUNI

31. mai 2025 kell 16

Maarja-Magdaleena laululava

ELU PARIMAS VORMIS

Tule õpi politseinikuks.

sisekaitse.ee

SISEKAITSEAKADEEMIA

Meie hulgast lahkunud

IVAN KONDRATJEV
03.09.1956–24.02.2025

ELVI PLOOM
25.05.1939–03.03.2025

SERGEI LÕTKIN
30.10.1935–06.03.2025

LIIDIA MÄRTIN
20.07.1945–12.03.2025

Tartumaa seiklusmäng

18. MAIL

kell 12.00–15.00

Lähte Terviseradadel

Kas oled valmis väljakutseks? Tule ja pane enda
ja oma meeskonna teadmised ja koostöö proovile
põnevas ohutuse ja kriisivalmiduse teemalises
maastikumängus Lähte Terviseradadel.

MIKS TULLA?

- ✓ Väärat kogemused ja teadmised
- ✓ Looduskauni matkakeskond
- ✓ Meeskonnavaimu ja koostöö arendamine

KOHTUMISE RAJAL – TURVALISEMA TULEVIKU NIMEL!

TARTU

Tartumaa Arendusselts

VELOSPETS

Tartu jalgrattamatkade sari 2025

14.04-27.04 Terminali kohvik Raadil
28.04-11.05 Pärna talu Lange külas
12.05-25.05 Kohvik SahverTabiveres
26.05-08.06 Kaspri Talu
09.06-22.06 Nõo LT esinduspood Nõos
23.06-06.07 Juulamõisa kohvik
07.07-20.07 Andre Juustufarm
21.07-03.08 Sadama Pubi Luunjas
07.08-17.08 Vasula Aed
18.08-31.08 Meeli kohvik Kavastus
01.09-14.09 Marjapuu OÜ Pihva külas
15.09-21.09 Uhti Kõrts

2025. a. Eesti toidupiirkonna
tiitlit kannab Tartumaa

Tartu Rattamatkad

www.tarturattamatkad.ee

APRILL

P 20.4 suur munade otsimine ERMi välialal

K 23.4 kell 17.30 ERMi hõimuklubi

R 25.4 kell 14–18 Autorite raamatulaat ja kirjandusministri vastuvõtt. NB! Varu laadale kaasa sularaha!

L 26.4 kell 10–16.45 RAAMATUAASTA PEREPÄEV „Kas sa seda lugu tead?“:

pärimusmuusik Annika Mändmaa kontsert-õpituba, illustreator-kirjanik Kertu Sillaste kila-kolaillustratsiooni töötuba, Laikrete perebänd, jutuvestja Piret Päär, Ahhaa teadusteater, raamatu „Annelinna lood“ autorid, räppar sämi raamatuaasta live

L 26.4 kell 13 Raamaturaami töötuba Arhitektuurikooliga

L 26.4 Eero Epneri ja Jan Kausi vestlus

T 29.4 kell 10 konverents „Noorte hääled“

MAI

L 3.5 kell 17 Eero Epneri loeng ja Marianne Kõrveri filmi „Olev Subbi. Elu kuues peatükis“ esilinastus suurel ekraanil

T 6.5 kell 17.15 Kuraatorituur „Eesti raamat 500 seinapannoo – kirjanduslugu on kukepeal!“

L 17.5 kell 13 Raamaturaami töötuba Arhitektuurikooliga

L 17.5 Muuseumiöö

ERMI MÄNGUMETSAS

K kell 11 muinasjutuhommikud

L kell 11 meisterdamishommikud

25.4 avaneb kogu maja hõlmav näitus

„KAS SA SEDA LUGU TEAD?“

500 aastat eestikeelset raamatut“

TARTU VALLA KULTUURIKALENDER

Ajas muutuv kultuurikalender on leitav aadressil: www.kultuurikava.ee

NB! Kõik soovijad saavad oma sündmuse kalendrisse ise märkida. Loo konto, logi sisse ja lisa sündmus! Siis ei ole vaja eraldi Kuukirjale sündmusest märku anda.

MÄRTS–APRILL 2025

22. aprill kell 18.00	Kipsi valamise töötuba Laeva Kultuurimajas. Osalustasu 10.-.
23. aprill kell 19.00	Äksi ajalooklubi teeõhtu „Äksi Vabadussammas 100“ Saadjärve Looduskooli klassis (Saadjärve 22, teine korrus).
23. aprill kell 18.00	Jüriööjooks Laeva Spordihoone juures. Tasuta.
24. aprill kell 19.00	Tabivere Rahvamajas film „Leelo: Ükskord me naerame niikuinii“. Pilet 6€, sooduspilet 5€. Piletimüük kohapeal.
25. aprill kell 19.00	Mälumäng Kohvik Sahvris. Registreerimine tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või tel 504 4479.
26. aprill kell 11.00	Majoraadi pargis 5. Mayeri Raadi tänavajooks. Rohkem infot kodulehel sport.tartuvald.ee
27. aprill kell 16.00	Komöödiateatri etendus „Mulle huumor meeldib“ Tabivere Rahvamajas. Pilet 26.-/sooduspilet 24.-. Info tel 504 4479.
29. aprill kell 17.00	Kõrveküla piirkonna rahvakoosolek Tartu Vallamajas. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
30. aprill kell 12.00	Iga kuu viimane kolmapäev ürituste sari „ EAKATE TUND “ Tammistu Raamatukogu-Külakeskuses.
30. aprill kell 20.00	Volbriöö Jüri Homenjaga Tabivere Rahvamajas. Pilet Fienta eelmüügis 10.-, kohapeal 15.-. Lisainfo tel 504 4479.
2. mai kell 16.00 kell 19.00	Mängude õhtu Tammistu Raamatukogu-Külakeskus. Kell 16.00 lapsed/noored vanuses kuni 15 a, kell 19.00 täisealised ja noored alates 16+
4. mai kell 10.00–14.00	Äksi rohelaat – Kastist välja! Müügil taimed, kohalik käsitöö ja toodang. Toimub täika, rohevahetus ja laste ning noorte kohviku ala.
4. mai kell 16.00	Väägvere Pasunakoori ja Tartu Valla Muusikakooli lauluõpilaste ühine Kevadkontsert Kõrveküla Põhikooli aatriumis.
5. mai kell 17.00	Tabivere piirkonna rahvakoosolek Tabivere Rahvamajas. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
6. mai kell 17.00	Äksi piirkonna rahvakoosolek Jääaja Keskuses. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
7. mai kell 17.00	Lähte piirkonna rahvakoosolek Lähte Noortekeskuses. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
8. mai kell 17.00	Laeva piirkonna rahvakoosolek Laeva Kultuurimajas. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
11. mai kell 12.00–14.00	Emadepäeva fotosessioon „Emadepäev mälestusteks“ Laeva Kultuurimajas.
13. mai kell 17.00	Raadi piirkonna rahvakoosolek Raadi Lasteaias Ripsik, Nupsiku maja. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
17. mai	Laeva kooli 260. aastapäevapidu. Pilet eelmüügist 30 €.
17. mai kell 11.00	Kevadlaat Tabivere Rahvamaja ees. Lisainfo ja registreerimine tabivere.rahvamaja@tartuvald.ee või 5044479
17. mai 18.00–23.00	Muuseumiöö „Öös on raamatut“. Tartu vallast osalevad Jääaja Keskus ja Soomepoiste tuba-museum. Viimases avatud näitus „SOOMEPOISID MEENUTAVADI!“ ja Äksi Raamatuklubi Tolstoi Toi näitus „Öös loevad naised!“. Sissepääs 1.-
18. mai kell 10.00–14.00	Maarja-Magdaleena kevadlaat laadaplatsil. 16.-18. mai kell 10.00–15.00 Vanakraami müügipäevad Maarja-Magdaleena Rahvamajas.
18. mai	Tartumaa seiklusemärg Lähte Terviseradadel. Vaata täpsemat infot Kuukirjast leheküljelt 9.
19. mai kell 17.00	Maarja-Magdaleena piirkonna rahvakoosolek Maarja-Magdaleena Rahvamajas. Tartu Vallavalitsus ootab elanikke rääkima rõõmudest ja muredest.
20. mai kell 18.00	Äksi segakoori kevadkontsert „Laulupeo ootus“ Jääaja Keskuse konverentsisaalis. Avatud kohvik. Tasuta.

KÕRVEKÜLA

LAEVA

LÄHTE

KOOGI

PIIRISSAAR

RAADI

KÄRKNA

ÄKSI

TABIVERE

mitmes kohas

TAMMISTU

VASULA

VEDU

MAARJA-MAGDALEENA

